

Előfizetési díj:

Égész évre . . . 10 K — f.
Fél évre . . . 5 K — f.
Negyed évre . . . 2 K 50 f.
Egyes szám ára 20 fillér

Hirdetmények:

3 hasábos petsor egyszer
18 fillér, többszöri hirde-
tésnél 14 fillér.

ZALAMEGYE

A lap
szellemi részét illető közle-
mények a szerkesztőséghez
(Wlassics-utca 52. sz.), az
anyag részét illető közle-
mények pedig a kiadóhiva-
talhoz (Ujváros-utca 25. sz.)
küldendők.

Kéziratokat
nem küldünk vissza.

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

politikai, társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

Megjelenik minden vasárnap reggel.

Népoktatás.

Magyarországon a népoktatásügy inten-
zívebb fejlesztése nem régi keletű. Még
sokan vannak köztünk, akik emlékeznek
arra az időre, amikor a községek érdemes
előljárói sem tudtak írni s az ország sok
vidékén messze földet kellett bejárni, amíg
képzett tanítóra, tisztességes iskolára lehe-
tett találni.

Ma már megváltozott a kép. A nép-
oktatás szervezve van mindenütt. De a
szervezet nem felel meg nemzeti érdekeink-
nek s még mindig nem értük el azt a
fokot, hogy az iskolázás, az elemi ismeret-
ek terjesztése teljesen biztosítva legyen a
haza minden lakójának.

A történelmi fejlődés alapján a nép-
oktatásügy sokáig nem volt állami
feladat. Az államhatalom csak felügyeleti
jogot gyakorolt; az alsófoku oktatást rá-
bizta a felekezetekre, az egyházakra, a
községekre. Amikor az oktatásügyet állami
funkcióvá tette a haladás, amelynek igé-
nyeit a felekezetek és községek kielégíteni
nem voltak képesek, az állam kénytelen
volt a népoktatásügyet is kezébe venni,
azt szervezni, a felekezeteket és községeket
támogatni. Az államhatalom ezen tevékeny-
sége s a népoktatásügyért hozott áldozatok

a hagyományokkal teljesen ellentétes törek-
vése: a közoktatásügy teljes államosításá-
nak eszméjére vezettek. Amíg azelőtt az
elemi oktatás az egész vonalon az egyház,
a felekezetek és községek önkormányzati
körébe utaltatott, az újabb időkben inkább
az a törekvés kezdett érvényesülni, hogy
a felekezeteknek és községeknek az oktatás-
ügyre való befolyása teljesen megszüntet-
tessék s azt teljesen az állam vegye kezébe.

Magyarországnak is voltak olyan kormá-
nyfőrfiai, akik a teljes államosítás hivi-
nek vallották magukat. Miután azonban
az elv érvényesítésére szükséges eszközök
nem állottak rendelkezésre, az államosítás
munkája csak lassan haladhatott előre;
sokszor meg is akadt, amint más áramlat
kerekedett felül a kormányzat szellemében.

Az állam legelső sorban a legégetőbb
sebeket segítette s csak később került arra
a sor, hogy az iskola hatását nemzeti
érdekeink megvédelmezésére is igyekezzék
felhasználni.

Nagy áldozatokkal szervezte a kormány
a nemzetiségi vidékek iskola ügyét, abban
a reményben, hogy az állami iskolák várai
lesznek a magyarságnak. Az áldozatok
jutalma egy szomorú tanulság lett. Kény-
telenek voltunk belátni, hogy ott, ahol a

magyar intelligencia nem elég erős arra,
hogy az iskola hatását a társadalmi élet
terén támogassa, ahol a tanítóképzés to-
vábbra is a nemzetiségek, vagy idegen
nyelvű felekezetek kezében maradt, ott
az állami iskola nem szolgálta a magyar
nemzeti érdekeket.

A kormány tehát abba hagyta a meddő
küzdelmet, mérsékelte a hiábavaló áldo-
zatokat s inkább azokat a vidékeket igye-
kezett állami iskolákkal ellátni, ahol már
talaja van a magyarság terjedésének. Isme-
retes egy jeles emberünknek az a mondása,
hogy az állam a hóna alá akar nyulni
a gyenge magyarságnak, hogy azt talpra
állítsa, megerősítse, a kultúra fegyverével
ellássa.

Az államosítási törekvés uralkodó elv
maradt, de más és más irányban, más
helyeken és módokon érvényesítettet.

Evvel a törekvéssel szemben állottak
egyrészt a nemzetiségek, amelyek nem
szeretik kiadni kezükből az iskolát; más-
részt a felekezetek, amelyek autonómiájuk
esorbitásától, befolyásuk csökkenésétől és
a valláserkölesi nevelés elhanyagolásától
tartottak.

A radikális újítások és átalakulások az
oktatásügy terén nem szülnek jót. Ettől

TÁRCA.

Egy mulasztás.

Valahányszor képviselő-választásról olvasok,
olyan szemrehányásfélét érzek a lelkemben ön-
magam iránt; úgy érzem, mintha egy nagy
mulasztást követtem volna el, melyet sajnos
már nem tehetek jóvá!

Mintha olyankor egyre hallanám az én el-
nyomott, édes hazám sóhajtását, panaszosan, bú-
san! Mily kevesen vagytok szívvel lélekkel
magyarok és még ti kevesen is beh' sokszor
elmulasztjátok hazafiai, vagy honleányi kötele-
ségeket . . .

Talán mosolyogni fognak ezen a kis történe-
ten, de én mégis leírom, hátha tanul belőle ne-
hány bohó fiatal leányka, a ki talán épen oly
ábrándosan, telve illúzióval néz a világba, mint
én akkor.

Hogy is történt csak? Nos igen! Pár év
előtt, leány koromban, sokat mulattam egy kis
felvidéki városban, ott a Garam völgyén, a hol
ha az ember a térképről biztosan nem tudná,
hogy Magyarországon van, bizony könnyen
kételkedhetnék.

Van ugyan tanítójuk, papjuk, sőt néhol a

falu bírja is magyar, hanem azért aki ott él
közöttük, hamarosan belátja, hogy tót marad
azoknak a szívök, lelkök, de még a veséjük is,
bármint kényszerítik, hogy beszéljék a magyar
nyelvet.

Az én kis városom átlag a legmagyarabb, de
csakis a kevesebb bensülött révén; városi,
megyei hivatalnokok más vidékről kerültek oda,
mind jóra való magyar nép s így igen kellemes
társas életet élünk.

A nagynéném, kinél én időztem, központja
volt a társaságnak s az élénk, szellemes asszony
révén engem is körül vettek, sőt mondhatom
dédelgettek.

Sok udvarlóm, táncosaim között a legkitar-
tobb egy fiatal ügyvéd volt, a kit melleleg
mondva legjobban is irigyeltek tőlem barátóim.
— Nem mintha tán a legszemrevalóbb lett
volna, dehogyan is; annyira már ott sem ideálisak
a leányok, — lovagom a legjobb parthi volt a
környéken, lévén ő egyetlen fia a leggazdagabb
földbirtokosnak.

Ha szegény lenne, bizonyára tót parasztnak
nevezi mindenki és számba se veszik, de hát
a pénz — a pénz — sok mindent kiegyenlít.
Néha, néha akadt ugyan egy-egy irigy, a ki
emlékezni mert 30-40 év előtti időkre, mikor
az öreg Velki kis földjét gatyásan, két sovány

ökörrel még maga szántotta, a magyar köszönet
is tótul viszonzta, mert annyit sem tudott
magyarul; — de hát ez mind nem árt ma már
neki. — Egyetlen fiát kitaníttatta s a legkere-
settebb ügyvéd lett otthonában hamarosan a
nagyaságos Velki Mihály úr!

Apja, a tekintetes úr, még magyarul is meg-
tanult, nehogy a fia szégyelje az apját!

Mert a fia szívvel lélekkel magyar volt kö-
zöttünk, rebesgették is úgy elvéve, hogy az
atyaifisága, de még az apja is haragszik reá nagy
magyarsága miatt, mert hogy ők egész más
reményeket fűztek a tehetséges ügyvédhez — a
tótok régi jogainak vissza szerzését — és ki
tudja mi mindent; talán a pánszlavizmus apos-
tolát szerették vón' látni benne. Persze ezt mind
csak titokban suttozták a bensülöttek; nem is
lehetett tudni, mi igaz az egészből.

Mindezek dacára imádom a mi emberünk ma-
radt s általános kedvelt alakja volt társasá-
gunknak. — Szép bariton hangjával gyakran
kísérte zongorajátékomat, különösen szerettük a
kurucnótákat, meg az édes Kossuth nótát, oly
érezéssel tudta el dalolni, hogy sirt az ember
lelke tőle.

Mikor bevégeztük, rendesen egyszerre sóhaj-
tottunk utána: Hej, ha mi akkor éltünk volna!

Ha vissza gondolok, ma is látom nagynéném

tehát tartózkodtak a vezérek. Az ellentétes érdekek kiegyenlítésére hiába kerestek eszközöket. Ezért azután a határozott irányu politika csak elv maradt, amely a gyakorlati életben hol itt, hol ott csorbult meg. Sem magában az oktatásban, sem a szervezetben nem lehetett egységet teremteni. Az esetlegesség, ősi szokás, a pillanatnyi szükség döntöttek az iskolák és tanítók sorsa felett s az állam nem volt képes azt sem ellenőrizni, kivinni, hogy az iskolákban magyar szellemben tanítsanak; a magyarországi tanítók tudjanak magyarul s igyekezzenek a nemzetiségek között a magyar haza és a magyar nyelv szeretetét megerősíteni, terjeszteni.

A közoktatásügyi miniszter, aki régóta szolgálja a kultúra ügyét, új irányba akarja terelni a közoktatásügyi politikát. Nem az államosítási törekvés a reform alapja, hanem az állam legfőbb felügyeleti jogának érvényesítése, amellyel a törvény kényszerítheti az iskolát arra, hogy nemzeti célokat szolgáljon s a községek és felekezetek autonomiáját érintetlenül hagyja addig a határig, amíg az önkormányzati jogok állami és nemzeti érdekekbe nem ütköznek.

A tervbe vett reform olyan terjedelmű, hogy annak létesítéséhez meg van a lehetőség. Egy lépés előre s egyszersmind kiegyenlítő eszköz a különböző törekvések között.

A legnagyobb vívmánya az lesz, hogy a magyar nyelv jogának érvényt szerez. Egyelőre nincs is okunk többet követelni. A felekezeti és községi iskolák, leszámítva a nemzetiségi törekvéseket, nem roszak, vagy legalább is nem sokkal roszabbak, mint az államiak. Ha a nemzetiségi tulajdonságok meg lesznek akadályozva, ha a magyarság s a magyar nyelv terjedésének a nem állami iskolák is eszközei lesznek;

boldog arát, ha így együtt látott minket, lévén ő igen reális gondolkodású, hozzám fűzött reményeit fényesen teljesedni látta.

Úgy egymás között már el is mondogatták az ismerősök, mint bevégzett dolgot, a mi jegy-váltásunkat. Különb ez nem is volt esoda, mert Velki igen észrevehetően kitüntett, sőt mondhatom se addig, se azóta nem láttam oly bolond szerelmest mint ő. Nem volt saját akarata, csak a mit az én szememből olvasott ki.

A mi engem illetett — Istenem! hát nekem is elég rokonszenves volt — de bizony a szerelmet egészen másnak képzeltem!

Mindenekelőtt szép magas barna fiatal embernek álmodtam ideálokat, (melyik 18 éves lány nem így képzele?) régi nemesi család sarjának és feltétlenül nagy 48-as magyarnak!

Olyan férjet kívántam, kinek az apja, déd apja ott harcolt a szabadság zászlaja alatt, úgy mint az én őseim kivétel nélkül! Hej! mert a vér nem válik vízzé. De sokszor is elsirattam, hogy csak asszonynak teremtett az ég.

Ha így ábrándoztam, nagynénem rendesen alaposan megdorgált, elősorolta a sok szép birtokot, mit a szabadságharc vitt el és a vége minden prédikációnak az lett, hogy egy szegény leány adjon hálát az Istennek, ha ilyen parthija akad.

ha a fokozatos fejlesztést az államhatalom biztosítani tudja, akkor megtalálta azt az irányt, amely a mai rendszer s a mostani keretek mellett is megfelel ugy kulturális, mint politikai érdekeinknek.

Ha a nemzetiségi aspirációk még így sem szorulnak ki az iskolákból, akkor nem marad más hátra, mint a feltétlen és kérélhetetlen államosítás.

Országos tűzoltói szaktanfolyam.

A magyar országos tűzoltó szövetség hazai tűzoltó-intézményünk fejlesztését célozván, a fennálló tűzrendészeti kormányrendelet célzatainak minél szélesebb körben leendő megvalósítása végett a folyó év nyarán a 13-ik országos tűzoltói szaktanfolyamot tartja meg, alkalmat és módot öhajtván nyújtani ezzel a tűzrendészet és tűzoltás iránt érdeklődőknek, hogy a lehető leg-rövidebb idő alatt és aránylag kevés költséggel a tűzoltói szakmában megfelelő kiképzetést nyerjenek, tűzoltó-testületek szervezéséhez és azok szakzerű vezetéséhez a megkívántató ismereteket megszerezhessék.

A szaktanfolyamot Budapesten tartják f. évi augusztus hó 22-től szeptember 10-ig bezárólag.

Tanfolyam hallgató lehet minden 18—42 éves, feddhetlen előéletű férfi. Mégis tekintettel arra, hogy a tanfolyamnak elsőrendű célja az, hogy a tűzoltó-tiszti állás betöltésére mindenben alkalmas erőket neveljen, kívánatos, hogy a tanfolyamra általános műveltséggel — lehetőleg érttségi bizonyítvánnyal, jegyzői vagy tanítói oklevéllel bíró, kellő társadalmi állást betöltő, katonaviselt egyének küldessenek ki.

A képesítő vizsgálatokat szeptember hó 9. és 10-én tartják úgy az elméleti, mint a gyakorlati részből.

A hallgatók látogatási bizonyítványt kapnak, melyben fel lesz tüntetve, hogy az illető tanfolyam-hallgató a tanfolyam ideje alatt tartott előadásokat és gyakorlatokat a megállapított tanterv szerint miként látogatta; ez a bizonyítvány azonban minősítést nem képez.

A tanfolyamot végzett hallgatók képesítő vizsgálatra jelentkezhetnek, melynek letétele esetén képesítő bizonyítványt kapnak, melyben az elméleti, valamint a gyakorlati tanterven kívül még az is benn foglaltatik, hogy az illető tiszti minősítést nyert.

A jelentkezés irásban történik 1904. január 10-ig a magyar országos tűzoltó szövetség elnökségénél (Budapest, IV. Kossuth Lajos-utca 8).

A jelentkezők a tanfolyam ideje alatt úgy a gyakorlatokon, mint a szolgálatban a szabályszerinti

egyenruhát tartoznak viselni s beruházásuk és felszerelésük céljából augusztus 22-én délután kell a budapesti központi tűzoltó lakatanyában (VIII. Kun-utca 2.) személyesen jelentkezniük.

A jelentkező tartozik az őt kiküldő hatóság, testület, vállalat vagy magánszemélyek által kiállított s kiküldetését igazoló bizonyítványát bemutatni.

Tandíjat vagy beiratási díjat senki sem fizet, mivel a tanfolyam teljesen díjmentes, sőt az eszközök és szelvények is díjtalanul állanak rendelkezésre.

Hogy az országos tűzoltó szövetség a kevésbé tehető község vagy testület kiküldöttjeinek is lehetővé tegye a tanfolyam látogatását, 40 tanfolyam hallgatónak a szövetség költségén leendő csoportos elhelyezéséről is gondoskodik. Az ingyenes elszállásolásban részesülni öhajtók ebbeli igényüket azonban az írásbeli jelentkezés alkalmával egyidejűleg, tehát legkésőbb augusztus 10-ig tartoznak a szövetség elnökségénél bejelenteni. A bejelentés sorrendje a díjtalanul elszállásolásban való részesülés elsőbbségét biztosítja. Együttal gondoskodni fog az elnökség arról is, hogy a tanfolyam hallgatói az étkezésnél is lehetőleg kedvezményben részesüljenek.

A magyar országos tűzoltó szövetség a szövetség kötelekébe tartozó tűzoltótestületek tagjai részére öt, egyenként 80 koronás ösztöndíjat tűzött ki. Az ösztöndíjak elnyerésénél az értségi bizonyítvánnyal, jegyzői vagy tanítói oklevéllel bíró katonaviselt pályázók előnyben részesülnek. Az erre vonatkozó bályegmentes kérvények az illetékes tűzoltó-parancsnokság útján legkésőbb július 10-ig nyújtandók be a magyar országos tűzoltó szövetség elnökségéhez (Budapest, IV. Kossuth Lajos-utca 8.)

A tanfolyamhallgatók az oda- és visszautazás alkalmával a magyar állam-vasutak vonalain azon kedvezményben részesülnek, hogy a személy- és vegyesvonatok II.-ik kocsiosztályát III.-ad osztályú egész jeggyel és a III.-ad osztályú kocsiosztályt III.-ad osztályú féljeggyel használhatják, ha augusztus 10-ig jelentkeztek és ez alkalommal bejelentik azt is, hogy mely állomásból kiindulólág mely vasuti irányt kívánják igénybe venni.

A tanfolyam tanterve: a) *elméleti rész* (naponként délelőtt 7—10-ig, 8—11-ig): tűzoltóságok szervezése és felszerelése, a fecskendő és tartozéka; mászó, mentő, védő, bontó és világító eszközök, a tűzoltószerek működési zavarai és a fecskendő gondozása; vizszerzés, tűzjelzés, az építkezés elemei, a tűzrendészet és annak kezelése az ide vonatkozó rendeletekkel, tűzoltás (taktika), első segély baleseteknél.

b) *gyakorlati rész* (naponként délután 4—7-ig.) Rendgyakorlatok, szerek gyakorlati ismertetése, tömlőkezelés, fecskendő felszerelés, mászó és mentőgyakorlatok, jelképes tüztámadás és védelem.

Denique a dolog olyan formán állt, hogy világosan észre vehettem Velkin, miszerint csak az alkalmas pillanatot várja s annak rendje és módja szerint megkéri a kezemet.

Egy ködös őszi alkonyatkor, mintha csak ma történt volna, oly híven él emlékemben, az utcára nyíló, félig nyitott ablaknál ültem gondolataimba merülve. — Nehéz volt a szívem nagyon, mint talán minden fiatal leánynak, ha élete nagy forduló pontját látja maga előtt. Az eszem és szívem kelt harora, az utóbbi csak álmodni, várni akart valami szebbet, édesebbet, a mit még nem ösmert; az eszem meg egyre a néném okos beszédje szerint akart hajlítani.

E közben egészen besötétedett.

Az amugy is esendes, kihalt utcáról hangok ütötték meg a fületem. Ismerősnek tetszett a hang. Tótul beszéltek. Egy ismert pánszláv valami ügyes bajos dolgát bizta Velkire, kinek a hangját szintén megösmertem.

A kapunk előtt elbucsztak, a mikor keznyújtva egymásnak, örömtelt hangon mondta ügyvédjének a kliens: „tudtam én azt, hogy mégis csak a *mi emberünk* az ügyvéd úr!”

Tulajdonképen ma sem tudom, mire értette, azt meg éppenséggel nem hallottam, mit felelt Velki, csak arra emlékszem tisztán, hogy olyasmit éreztem, mintha kigyó mart volna meg és

ezer meg ezer hang zsongta körülöttem tótul „a mi emberünk“.

Az nap este megkért Velki és én kikosaraztam. — Sápadtan, szó nélkül hagyta el a szobát. Hogy a néném és az egész rokonság haragját leirjam, arra nincs elég papírom . . .

Ide stova hat esztendő telt el azóta, lassanként még a neveiket is elfelejttem leánykori lovagjainnak.

Pár hét előtt, a mint lapozom az újságot, képviselő választáson akadt meg a szemem; nini hisz ez ismerős kerület, de még a jelölt neve is, és egyszerre előttem állt az én édes szép leánykorom virágcsokraival, nacht muzsikáival . . .

Figyelmesebben olvasom; X. kerület egyik jelöltje, kinek egyszersmind legnagyobb pártja is van, Velki Mihály *tót nemzetiségi* programmal.

És újra hallottam azt a hangot: a *mi emberünk*. De egyttal éreztem abban a pereben és érzem azóta mindég, hogy hibáztam, sőt vétkeztem az én édes hazám ellen, a mikor ezt az embert kikosaraztam . . .

Nem, nem lett volna szabad elutasítanom, mert ha én ma a Velki felesége vagyok, tudom Istenem, ez lett volna az újságban: X. kerület egyik jelöltje Velki Mihály *függetlenségi 48-as* programmal!

Czigánka.

Szeccesszió.

Szószerinti értelme: kiválás, kiválás a megszokottságból, a tömegből. Új országútja a művészetnek. Így értelmezik most is a francia festők, akik a szeccessziót megteremtették. Szabályokba foglalni azt, mi a szeccesszió, nem lehet. Nemesak azért, mert minden művészi egyéniségnek jogában áll a maga egyénisége szerint felfogni a szeccessziót, de azért is, mert még ifjú és kiforratlan ez az új irány.

A klasszicizmus, romantizmus és naturalizmus után eljött most a szeccesszió világa a művészetben, de a műveltségben és a tudományokban is. A klasszicizmus az ókor művészi alkotásait utánozta és tökéletesítette, a romantizmus a mindennapi élet valóságába belevitte a szép és nemes valótlan, az ideális, a tökéletest megközelítő nagyságot és jóságot; a naturalizmus a vérszíves igazságok, az emberi gyengeségek és erények hí hirdetője most üli diadalát a földön; de már fel-fel hangzik az üdviválgás, mellyel a szeccessziót fogadják, az ember egyéniségének legtitkosabb és legelrejtettebb genialis megnyilatkozását, megtestesítőjét.

Van a Nemzeti Múzeumban egy kép, Stueck német festő műve. Ha a szem megszokja a színezés homályosságát, egy szfinxet lát; csak a felső nőtest vehető ki tisztán, a hátsó állatstet elnyeli a homály. A szfinx előtt egy hatalmas izomzatú férfi térdel, ki fejét egy hasonlíthatatlanul tökéletes pózban emeli a szfinx fejéhez és ajkuk egy leírhatatlanul mámorító csókban forr össze. Ami élet van bennük, az mind lobogó lánggal ég ebben a csókban, az mind megdöbbenő erővel nyitvánul. A szfinx karmaival magához szorítja a férfit, a karmok egyébe olvadnak, szinte belemélyednek a férfi testébe. Ez meg öntudatlanul, lelkét és erejét elveszítve, gyöngén, mint a csecsemő és forrón, mint a vulkán csüng a szfinx ajkán. Ez a csók a szerelem, a szerelem hatalma a nő hatalmában, aki boldoggá teszi vagy tönkre teszi a férfit, aki erősebbnek és eszelebbnek teremtett nálánál. Ez a kép a férfi és a nő közötti viszony. Megérti mindenki. Ez a szeccesszió.

Nincs igazuk azoknak, akik kigyót, békát kiáltanak a szeccesszióra. Új irány ez, melynek létjoga van, épp úgy, mint az eddigieknek. A szeccesszió a festészetben, az irodalomban és egyáltalában minden művészetben, de még a gyakorlati élet alkalmas nyilvánulásaiban méltán követelhet helyet, megértést és elismerést magának.

S ami sok tekintetben utját állja ennek, annak az az oka, hogy értelmetlen emberek rutul visszaélnék a szeccesszió újdonságával. Tehetség nélkül szükölködő írók, művészek, műiparosok, de még szabók is minden badarságra, aminek koponyájuk életet adott, ujabban ráfogják, hogy az szeccesszió. Az elbeszélés, melyben a szereplő alakok a fejük tetején járnak, a vers, melynek nincs se füle, se farka, a festmény, melyben nincs egy helyes vonás, a ruha, amely rikitó és izléstelen, a nyakkendő, mely lehetetlenül van megkötve, ház, amely otrombán van eifrázva, az mind mind szeccesszionista amelynek botránkozott és örült divata ma már a Kárpátoktól Adráig tombol. Szeccesszióval ébred és alszik a divatbábtól a kontárig minden üres ember. És igen sok ezerre megy az ő számuk.

Természetes, hogy a művelt észű és lelkületű embernek, ha látja, mit művelnek e roszindulatú imitátorok a szeccesszióval, elmegy tőle a kedve s sokszor elítéli az új irányt, mely a majmolás ezen új ágát honosította meg.

De hát ez csak futólagos jelenség. Minden korszakalkotó új iránynak meg kellett küzdeni az értelmetlenség, az ostobaság és roszindulat áradatával. Rövid időn belül ez az áradat is meg fog szünni s felhőtlen égből diadalmasan fog letűzni a szeccesszió napja a világra, melyet a művészet nemesít meg.

A bikaviadalokról.

Spanyolországról sok ember alig tud többet, mint hogy ott készül a spanyolviasz, Szevillában sok a borbély s mind e mai napig fennmaradt a bikaviadalok örült és barbár divata.

A hajdan hatalmas Spanyolország nagyon elszegényedett; belső életének millió bajával küzd. Sem gazdasági sem kulturális tekintetben nem gyakorol befolyást az európai nemzetek életére.

A spanyolok nem sokat beszélhetnek magukról; nem sokat tudunk róluk. Magyarországon éppen nem. Nálunk legfeljebb az örült spanyolról történik néha-napján említés, nem számítva a spanyol viaszkot.

Fájhat az nagyon a büszke hidolgozó unokáinak, hogy a régi dicsőség az éji homályba hanyatlott; mert a spanyol telve van nemzeti büszkeséggel, fajszeretettel s nincs a világon még egy olyan nép, amely magát többre becsülné; amely szívósbabban ragaszkodnék hagyományaihoz, ősi szokásaihoz, nemzeti viseletéhez.

A bikaviadalok is a mult ködös homályából maradtak az új Spanyolországra s ma is a legnépszerűbb mulatságok. Hallott róluk minden ember a világon s ki ne látta volna a viadalokról készült képeket, amint a felbőszített bika embereket gázol agyon, lovakat tipor le. És a spanyolok nemzeti dicsőségéhez hozzátartozik a bikák felbőszítése és 10—20 ezer ember szemelátára, a nézők tombolása közben való lemészárlása.

Ezt a nemzeti dicsőséget most megsétáltatják Európa nagy városiban. Az élelmes vállalkozó természetesen nagy nyereséget visz haza, mert a kultürember rettenetesen irtózik a barbarizmustól, az állatkinzástól s a vértől, de néha napján kitör belőle az ő természet és szívesen gyönyörködik az agyongyötört állatok rettenetes kinjában.

A jövő héten Budapesten bősztigetnek az ügyes toreadorok 20—25 bikát, amelyeket külön vonat hozott Spanyolország vadonjaiból. Az állatkertben építettek egy óriási arénát, amelyben huszezer ember nézheti a mérközést a vadállatok és kultüremberek között. És bár a viadorok ügyesek is, bátrak is, ámbar a rendőrség nem engedte meg a bikák leszurását, az oktalan és barbár vérengzést, de még sem lehet biztosra venni, nem issza e fel az espada véret az aréna szomjas porondja. Spanyolországban nem tartozik a nagyon ritka események közé, hogy a toro szarvai keresztüldöfik valamelyik toreador testét s a pikádort lovastól együtt agyontapossa a felbőszített állat.

A bikaviadalok még az ókorban keletkeztek. Már a görögöknél divatban voltak az állatviadalok, amelyek a római császárság korában tömeges gyilkolássá fajultak. A nép, a világváros munkanélküli söpredéke, a zsarnok császárok réme játékok után ordított. A vérszomjas tömeg gyilkos vágyait ki kellett elégíteni. Vadállatokat eresztettek a cirkuszba, amelyekkel a gladiátorok küzködtek szomorú életükért. Később a védtelen keresztényeket tépették szét a fenevadakkal s a véres orgiát végig nézte a császár, a patriciusok előkelő társasága és a nép. Élvezett, tobzódott a vér látványában. De még ez is kevés volt. Mézítelen férfiakat, gyilkolásra nevelt gladiátorokat hareoltattak az arénán s az akkori előkelők, a műveltek kéjjel nézték, hogyan ölik le egymást azok a nyomorultak, akiknek élete csak arra való volt, hogy kioltása baromi szenvedélyeket elégítsen ki.

Ezeket a vérengzéseket a kereszténység megszüntette s egy ideig Európa nyugati részében nem ismerték a vérengző viadalokat.

A mórok azonban meghonosították Spanyolországban a bikaviadalokat, amelyekbe a spanyolok annyira belebolondultak, hogy nemzeti sporttá fejlesztették.

A Plaza de Toros — a bikaviadalok tartására szolgáló arénák — látogatása hozzátartozik a spanyol nép életéhez. A toreadorok külön kasztot képeznek, akik elég nagy jövedelmet élveznek s tekintélyük is van. Élethivatássá vált a bikaviadalok mestersége. A fejük az espada, aki a feldühösített bikát leszurja. Az ügyes espada nagy hírnévre vergődik s olyan népszerűséget élvez, mint nálunk az leghíresebb művészek. Valóságos diadalmeneteket rendeznek a nép s a legelőkelőbb ember sen áll velük szóba állni. Jövödelmük pedig éppen mesés. Egy fellépésért 8—10 ezer koronát is kapnak.

Igaz, hogy minden toreador, de különösen az espada folytonosan az életével játszik. A porondra hurcolt bikák nem egy embert öltek meg és sokat tettek örökös nyomorékká. Néhány év előtt Spanyolország leghíresebb espadáját egy megsebesített bika legázolta, kezét, lábát összetörte.

Nem kell azt hinni, hogy a toreadorok nemes testületének tagjai mind az alsó néposztályokból, gulyásbojtárokból kerülnek ki. Az espada, ámbar mestersége nagyon hasonló a mézáróshoz, gyakran tanult ember. Így pl. egy madridi

ügyvédből lett korának leghíresebb bikaölője, aki annyi bikát szurt le, hogy nagy vagyont és óriási népszerűséget szerzett a mesterségével.

A Budapesten időző Pouly toreador híres bikaölő családból származik. Atyja szintén ezt a mesterséget folytatta; nagybátyját Szevillában egy bika ölte meg tizezer ember szemelátára.

Pouly urat meginterwievolták Budapesten, már mint a híres embereket szokás. A toreador 28 éves vidám ifjú, akinek sasteintete, acél izmai vannak s a rettenetetlen bátorság sugárzik a tekintetéből. A nagy hirre vergődött toreadorok mind a férfias szépség típusai szoktak lenni, mert holmi esunya legényért nem lelkesül a spanyol nép. Pouly ur büszkén emlegeti óriási diadalait. Roppant sok dühös bikának adta már meg a kegyelem döfést s azt állítja, hogy nincs olyan szilaj állat, amellyel fél perc alatt ne végezzen. És nehogy avval gyanúsítsák, hogy a porondra boesátott bikák be vannak dressirozva, néhány magyar szilaj bikával is meg akar mérközni.

Igaz, hogy a spanyol bikák roppant vadak, de aprók. Valószínű tehát, hogy a spanyoloknak a szilaj bika erősebb munkát fog adni.

Spanyolországban évenként 1000-nél több bika vére folyik el a Plaza de Toros-okon. Külön tenyészetek vannak berendezve a bajnok bikák részére, amelyek a pásztoron kívül embert nem látnak s a vadonból egyenesen a viadalokra kerülnek. Kis természetű, rövid szarvu, tarka állatok, de rettenetes vadak és kegyetlenek. A Budapesten szereplő 24 bikát erős ketrecekben külön vonaton hozták Spanyolországból. Képzeltető, hogy a hosszú utazás még jobban felbőszítette őket, aminek egyébként az egyik áldozatra szánt barom tanujelét is adta. A kiwaggonirozásnál egy társának az oldalát felhasította, ennek tehát diestelen halállal a vágóhídon kellett elpusztulnia; míg a többi arra van hivatva, hogy dicsőséget és pénzt szerezzen Spanyolországnak.

A bikaviadalok hazájában ezeknek a vérengző játékoknak valóságos hivatalos színezetük van.

Amikor a sok ezerre menő közönség elhelyezkedett az amphiteátrum formában épített nézőtéren, a városi hatóság egy tagjának vezetése alatt felvonulnak a toreadorok. Ezt a felvonulást hívják quadrillnak. A látvány gyönyörű. Spanyol nemzeti viseletben vannak az összes szereplők. Legelő az espada, a főszemély. Ruhája csupa selyem és himzés. Kezében tartja a hosszú kardot s a bika bősztítésére való szigonyt. Azután következnek a picadores, campeadores, banderilleros, akik a bikát bősztítik. A picadorok lovon vannak. Kezükben hosszú dárdá, amellyel döfődik a nyomorult állatot. Alig mulik el olyan viadal, hogy néhány lovat a bika agyon ne szurjon. A banderillero apró botokat hoz, amelyeknek végén kampós szeg van. Ezeket a bika nyakába veri s ha még erre sem akar kellőképp dühös lenni, akkor a bot végén levő gyújtó szerszámmal megpörköli az állat szőrét. Ha azután a bika valakinek az életét komolyan veszélyezteti, elébe ugrik a vörösköpenyes campeador. Ez a hecc addig tart, amíg az állat tajtékzik a dühtől; teljesen megvadul. Akkor következik az espada. A többi toreador már csak néző; a bikaölő egymaga áll az ellenféllel szemben.

Az espada játszik a bikával. A régi időben ez a játék sokáig tartott; ma már azonban rendőrileg meg van tiltva az espadának, hogy a bikát kimélje. Lehetőleg gyorsan kell vele végeznie. Egyetlen szurással ki kell végeznie a torot, ha azt nem akarja, hogy a közönség kifütyölje.

Az elvérzett állatot kivontatják az arénából s újra kezdődik a komédia. Esténként 6—8 bikát ölnek meg.

Sokszor akad az áldozatra szánt baromok között gyávább fráter, amelyik remegve húzódik össze a szokatlan látványtól és nem akar felbőszülni. Hiába ütök, szurják a nyomorultat. A spanyol nép indignálódva fordul el az ilyen férfiatlan baromtól és kifütyölni; míg a bátor bikát lelkesen megéljenzi, tombol örömben, ha egy pikádort a földre tepert s néhány lovat kivégzett. Ezer és ezer ember kiabálva követeli, hogy adjanak még lovat a derék bikának; ne végezzék még ki a bátor fickót, hadd tartson tovább a multság. Lelkesülten kiabál, dobol, fütyöl a tömeg, amelynek gyönyörű látvány az

állatkínzás, a vér, a nyomorékká tett ember és állat kínja.

IV. Károly eltiltotta Spanyolországban is a bikaviadalokat, de Napoleon öccse, József újra felelevenítette az ősi játékot s azóta szakadatlanul folyik.

Valamikor Magyarországon is rendeztek „bika-heceket“ a remekelni készülő mészároslegények. Persze más formában és nem hatósági felügyelet alatt. A céhrendszer idejében a remekelő legénytől megkövetelték, hogy egy jól megtermett ökröt egy kézzel, egyetlen tagló csapással le tudjon ütni. A híres legény, aki még remekebb akart lenni, társaival heccet rendeztetett magának. Felpántlikáztak egy bikát, megvadították, ráeresztették a kutyákat s addig hajszolták, amíg a vágóhidra nem tudták terelni. Sok derék mészároskutyának lón ilyenkor szomorú veszte s nem egy betörött oldalborda tulajdonosa emlegette holtig a heccet. A remekelő legények ilyen üzemleik véget vetett a civilizáció; valamint ritka manap már az olyan eset is, hogy a kivert bikát a gulyások tereljék vissza a józan életre.

Szerencsére nálunk nem fejlődtek nemzeti sporttá és előkelő játékokká a heccok. Pedig meglehet, hogy néhány markos mészároslegény és karikással felfegyverezett gulyás külföld látványosságot tudna produkálni, mint a toreadorok.

Megtörtént, hogy egy kivert vad bikát néhány gulyás és csikós karikásokkal hajtott haza. Vissza se merete fordítani a fejét. Ezt csinálják meg a spanyolok.

Aki szereti a kegyetlenséget, az állatkínzást, a hajmeresztő veszedelmeket, az idegek tulfeszítését, az nézze meg a bikaviadalokat. Agyontiport lovat, vérvő bikákat mindenestre fog látni; sőt ha egy kis szerencséje lesz, emberhalált is láthat.

Szinészet.

Megnyílt Thalía temploma; nem ugyan a Deák téren tervezett arénában, hanem az „Arany Bányán“ nagytermében. Az igazgató, a publikum szerencséjére, nem építette fel a szellős nyári szinkört, amely a mi klímánkhoz még korai lett volna. A szálloda nagyterme egy kissé meleg ugyan, de mégis tűrhetőbb, mint az esti hideg, nyirkos levegő.

Szerdán vonult be hozzánk Micssey F. György társulata s bemutatón a „Tavaszi“ című operettet adta. Csütörtökön délután „Bob herceg“, este a „Bajusz“ operette, pénteken a „Sötétség“ színmű következtek.

A bemutatkozó előadások után itélve a társulat, jóakaratu szemmel nézve, a jogos vidéki vára-közösöket ki tudja elégténi. Minden műfajhoz van egy-két jobb erő s az igyekezet ellen sem lehet kifogásunk. Az énekkar bizony gyenge, a zenekar nagyon is vidékies; de e tekintetben a vidéki városka, amely nem biztosíthat valami fényes jövődelmet az igazgatónak, nem léphet fel nagyobb igényekkel.

Micssey társulata, az eddigi benyomásokból itélve, ezidén gyengébb, mint tavaly volt. A repertoár azonban gazdagnak ígérkezik. A divatos újdonságok egész sorát ígéri. Ezek az újdonságok jó részben ugyan nem sokat érő alkotások s a kor izlése és a nagy városok enervált közönségének kívánalmához képest tele vannak sikamlós szellemeskedéssel, sokszor durva érzéki-séggel; de arról a színész nem tehet, hogy a nemesebb izlés leszorult a színpadról. Azt kell játszania, ami a modern közönséget mulattatja s ha az írók belemerülnek a realizmusba és az izgatás legvastagabb eszközeit keresik, a színésznek is meg kell mutatnia nemcsak alakításával, hanem kézzel, lábbal, hogy uton akarja élni a dekadens irodalmi irányzatot.

A színpad átalakult a kor izlése szerint. Nem tanít már; nem emeli fel az embert az erkölcsi magaslatoakra; hanem levetkőzteti csupaszra, fitogtatja minden köznapi szenvedélyét s frivol meztelenséggel keresi az utat — nem a szívekhez, hanem az idegekhez.

Az alakító művészetnek legnehezebb megtalálni azt a határt, ahol a tulzás kezdődik. A perverz irodalmi irányt a színművészet még tulhajtotta s ma már mindenütt a világon tobzódik és diadalát üli a brettli művészet.

Ezeket azután nem lehet az alakító művészet terhére írni. A nagyképi prudéria a színészetet és a színészeket kárhóztatja a nemesebb irány és distingváltabb színpadi modor eltűnéséért.

Pedig a tisztelt közönségben rejlik az ok, amelynek izlése teljesen megromlott s magával rántotta az irodalmat és színészetet is.

Aki manap színházba, különösen vidéki színházba jár, legyen mindezekkel tisztában; aki pedig bírálatot gyakorol, legyen igazságos a színészzel szemben, amelynek kulturális jelentőségét, kinövési dacára sem lehet kétségbe vonni. Igaz, hogy letért arról az ösvényről, amelyen akkor haladt, amikor még a Thalia nyikorgó szekerén rongyos vászonba burkolódzó vándorszínész nemzeti apostol vala, de eljön az idő, amikor a színészet az irodalommal szövetkezve megújulást fog hirdetni, ideálisabb célok szolgálatába áll és segít megnevesíteni a romlott izlést. Már ma is az üres semmiségek, a brettli meztelenségei mellett az irodalom gyönyegeit, örökértékű alkotásait élvezhetjük. Lassanként beleun a közönség az örökös realizmusba, a perverz művészetbe s a színpadot meg fogják nemesíteni az idealizmus fényes sugarai.

Az első nap darabja: „A tavasz“, Duval és James után Lindau és Wilhelm által átnémetesített és megmagyarított operett teljesen modern alkotás. Egy idényre való üresség a librettója; néhány sebb helyet kivéve értéktelen a zenéje.

Az előadáson kedvesen mutatkozott be Ráthonyi Stefi, aki kellemes hangjával színpadi rutinjával és tökéletesen sikkes mozdulataival sok tapsot aratott. Jakabfi Jolán egy év alatt sokat haladt. Közvetlen modorából semmit sem veszített, előadási képessége megerősödött. M. Nagy Marit már régebben ismeri a közönség. Minden szerepben jó. Kendi Piroskának kellemes hangja van; élénk temperamentummal játszik; leg-erősebb fegyvere azonban az a bájos közvetlenség, amely alakítását jellemzi s amely örökös mosoly és naiv vonás alakjában ül az arcán.

A férfiak közül Baranyai Ferenc, Zilahy János, Szigethy Andor, Bogyó Zsigmond nyerték meg a közönség tetszését.

Vasárnap délután a „Bob herceget“ adták meglehetősen vasárnapi hangulatban.

A „Bajusz“, Verő György operetteje mulatható, de nagyon időleges értékű dolog. Kendi Piroška Mathilde szerepében vonzó jelenség volt. Bogyó a János hajdu töről metszett mondásai-val és jó alakítással hatott. Kozáry Gábor szerepét Zilahy játszotta meg s az operette alakot egy kissé nagyon is dramatizálta, ami egyéniségéből s rendes szerep-köréből könnyen érthető, Szigethy Andor Ottó grófja sikerült volt.

Ruttkay Györgynek a „Sötétség“ című színműve volt soron pénteken. A darabról drámai érték tekintetében nem sok jót lehet mondani. Lehetetlenségekkel, társadalmi s pszichológiai problémákkal küzd, amelyeket megoldatlanul hagy és alakjaival prédikációkat szavalat. Annál nagyobb elismeréssel kell szólnunk az előadás-ról. Itt-ott akadozott csak, de a szebb részeket a szereplők alaposan kihasználták. Tordai Etel szép tehetségének egész erejével játszotta meg a darab egyik lehetetlen alakját és a vak ezredné szerepében B. Németh Jolán igazán művészi alakítást mutatott be. Zilahy János Istvány főhadnagya, a darab egyik érthető, hus-ból és vérből való alakja, erős drámai érzékről tesz bizonyosságot, jóllehet talán kissé szentimentális. Benedek Gyula játéka rutinizott színészre vall.

Ezek az eddigi impressióink a társulatról az első három előadás után.

Hivatalos-rovat.

Zalaegerszeg r. t. város tanácsa közhírré teszi, hogy a város képviselőtestülete 1904. évi május 28-án tartott rendkívüli közgyűlésében a vágó-hidi kert és a gébárti rét eladása iránt intézkedett, a zalaegerszegi ipartestület kérelmére a soproni kiállításon résztvevő iparosok részére 300 K segélyt szavazott meg, az Arany Bányán vendéglőt Tosch Károly győri lakosnak 10 évre bérbeadta. Ezen határozatok 15 napon át, azaz 1904. évi május hó 28-tól egész június 13-ig esetleges felebbezés megtehetése végett hirdettek s a hivatalos órák alatt a városi főjegyző irodájában betekintheők.

Zalaegerszegen, 1904. május 28-án, Zalaegerszeg r. t. város tanácsa.

Várhidy Lajos
polgármester.

Hírek.

Kinevezés. A m. kir. pénzügyminiszter Győri László újvidéki adóhivatali segédet a keszthelyi m. kir. adóhivatalhoz adóhivatali ellenőrré nevezte ki.

Áthelyezés. Saiklay Kálmán honvéd huszár főhadnagyot Pápáról a zalaegerszegi osztályhoz áthelyezték. — Zalavármegye főispánja Farkas Kálmán zalaegerszegi járási tiszteletbeli szolgabíró Tapolezára áthelyezte

Füredbiztos kinevezése. Zalavármegye főispánja Langer István tapolezai szolgabíró balatonfüredi füredbiztosnak kinevezte.

Házasság. Fangler Béla zalavármegyei árvaszéki jegyző június 4-ikén vezette oltárhoz Farkas Zsófia urleányt Hagyaroson.

Eljegyzés. Ehrhardt Gyula, a budapesti „Danubius“ hajó és gépgyár mérnöke eljegyezte Hangay Márta urleányt, Hangay Géza kir. erdőtanácsos bájos és szép leányát. — Schleindinger Manó megyei tisztviselő jegyet váltott Rechnitzer Hermin kisasszonnyal, özv. Kaiser Józsefné urnó társalkodónőjével.

Érettségi biztos. A vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter dr. Burány Gergely főigazgatót s keszthelyi főgymnasiumi igazgatót a nagykanizsai kath. főgymnasium idei érettségi vizsgálatára elnöki tiszttel megbízta.

Osztrák delegátusok Keszthelyen. Május 29-én az osztrák delegációnak több tagja, névszerint Gautsch báró, Wodziezky gróf, Madesky, Thurn gróf, Zalewsky, Oppenheimer báró, lovag Schöller, Krupp, dr. Kramarz és dr. Pergelt Budapestről Keszthelyre rándultak, hogy Festetich Tassiló grófnak nagyuri pompával berendezett kastélyát megtekintsék. Festetich gróf távollétében — megbízásából — dr. Dezsényi Árpád jószágigazgató fogadta a vendégeket, akik ebéd után megtekintették a kastély összes lakosztályait, a balatoni parkot, majd Fenékre rándultak ki a gróf híres ménésének megtekintésére. A látottak teljesen elragadták a vendégeket és a szíves vendéglátást a távollevő házigazdának táviratban köszönték meg.

A Balaton szabályozása. Tallián Béla földmívelésügyi miniszter a Balaton szabályozása, illetőleg lecsapolása ügyében f. hó 20-ra hívott össze ankétet Balatonfüredre. Az ankétben, amelyre hivatalosak az összes balatonparti közbirtokosok és fűrdőtulajdonosok, Józsa László miniszteri osztálytanácsos, a kulturtermézői osztály főnöke, lesz a szakelőadó. A Balaton vize a miniszteriumhoz érkezett jelentés szerint ismét normális, így Balatonfüreden 70 centimeter, ami a fűrdőzésre a legalkalmasabb.

Közjegyző-jelölés. Az elhalálozás következtében megüresedett kaposvári közjegyzői állásra a hetven pályázó közül a pécsi közjegyzői kamara dr. Laubhaimer Oszkár alsólendvai kir. közjegyzőt jelölte ki első helyen.

A csáktornyai Zrinyi ünnepen résztvevők figyelmébe. A csáktornyai Zrinyi-émlékmű bizottsága kéri azokat a t. küldötteket, akik az emlékoszlop felavatása alkalmával koszorút óhajtanak elhelyezni, szíveskedjenek ebbeli szándéukat az emlékmű bizottság elnökével (Margitai József, Csáktornya) mielőbb tudatni, hogy a koszorúk elhelyezését az ünnepély programjának keretébe beleilleszthesse. A bizottság kéri továbbá a t. küldöttegeket, hogy megjövételük idejét, valamint a küldöttséget tagjainak számát is tudatni szíveskedjenek. Vonat érkezik Csáktornyára Nagykanizsa felől reggel 6 órakor, Zalaegerszeg felől reggel 8¹/₂ órakor.

Halálozások. Mayer István novai főszolgabíró és dr. Mayer Ferenc nagykanizsai járásorvost nagy veszteség érte. Édes anyjuk 80 éves korában meghalt Nagykanizsán. — Horváth Ferenc zalaegerszegi lakatosmester 28 éves korában meghalt. Az ifjú mestert, a ki szorgalmával általános becsülést szerzett magának, nagy részvéttel temették el.

Kitüntetett iparos. Mult számunkban megírtuk, hogy Pfeiffer Henrik zalaegerszegi bádogos mestert az országos iparegyesület díszoklevéllel és éremmel tüntette ki. Az ipartestület előjárósága a mult vasárnap szép ünnepély keretében nyújtotta át a kitüntetést Pfeiffer Henriknek. Kovács László elnök hangsúlyozta azt, hogy az iparos, aki iparában jeles, a munkában szorgalmas, ép oly elismerésre méltó, ép úgy szolgálja a hazát, mint

a harcoló katonára. A kitüntetett avval az igérettel vette át az oklevelet és érmet, hogy az buzdtással fog szolgálni jövő munkásságához s igéri, hogy mindig és mindenütt hű és kitartó munkása lesz a magyar iparnak. A jelen voltak mindnyájan szívből üdvözölték Pfeiffert, aki szakértelmével, példás munkásságával, tisztes munkában eltöltött életével részlegelt a kitüntetésre. A magunk részéről kívánjuk, hogy még sokáig munkálkodjék és szolgálja kitartóan az ipart, amely a munkás embernek jólétet és elismerést szerez.

Konkurzus. A szombathelyi egyházmegyei papi növendékek felvétele a szombathelyi főgymnasiunai növendékek részére f. évi június hó 10-én, más gymnasiunból jövők számára pedig június 28-án, mindkét napon délután 4 órakor fog megtartatni.

Anyakönyvvezető kinevezése. A m. kir. belügyminister a felsőmihályfalvai anyakönyvi kerületbe Dobra Kálmán helyettes körjegyzőt, a szentgyörgyvölgyibe Kulcsár Miklós körjegyzőt anyakönyvvezetővé, a felsőmihályfalviba Rantes Menyhért népiskolai tanfőt anyakönyvvezető helyettesé nevezte ki.

Aranylakodalom. A zalaegerszegi kereskedő osztálynak egy tiszteletreméltó tagja, Weinberger Herman női divatúru kereskedő ünnepelte meg a múlt héten egybekelésének ötven éves jubileumát. Az ünnepély szoros családias jellegű lévén, azon a családtagok kivül más nem vett részt, azonban sokan gratuláltak az agg házaspárnak aranylakodalomukhoz. Boshán Gyula ügyvéd, hitközségi elnök a hitközség nevében üdvözölte a jubiléumát, ki 45 éven át szakadatlanul tagja a képviselőtestületnek és 35 éven át volt templom gondnok.

Évzáró vizsgálatok. A zalaegerszegi m. kir. állami elemi iskolában az 1903/4. tanévi vizsgálatok a következő sorrendben tartatnak. A vallástantól: Június 12-én d. u. 2 órától az összes ágost. ev. vallású fiú és leány növendékeké. Június 13-án d. e. 8 órától a róm. kath. és izraelita vallású fiuosztályu tanulóké. Június 15-én d. e. 8 órától a róm. kath. és izraelita vallású leányosztályu tanulóké. Június 18-án d. e. 10 órától az összes ev. ref. vallású fiú és leány növendékeké. Június 23 d. e. 8 órától az olakülvárosi róm. kath. vallású tanulóké.

Az általános tantárgyakból: Június 19-én d. u. 2 órától a gazdasági ismétlő fiú és leányiskolában a gazdaságtantól. Június 20-án d. e. 8 órától a II. a) fiuosztályban. Június 20-án d. u. 2 órától a IV. a) fiú és a IV. leányosztályban. Június 21-én d. e. 8 órától az I. a), I. b) fiú és az I. a) leányosztályban. Június 21-én d. u. 2 órától a II. b) fiú, az I. b) és II. a) leányosztályban. 22-én d. e. 8 órától III. a) III. b) fiú és a II. b) leányosztályban. 22-én d. u. 2 órától a IV. b) fiú a III. a) és III. b) leányosztályban. Június 23-án d. e. 8 órakor az összesített IV. V. fiú, az össz. IV. V. VI. leány és az olakülvárosi összesített vegyes I. II. osztályban. Június 29-én Te Deum tartatik és az évi érteftők osztatnak ki. Zalaegerszeg, 1904. június 5-én. Az igazgatóság.

A felsőkereskedelmi iskolánál az 1903/4. iskolai év végén: június 11-én d. e. 9 órakor az alsó és középső osztály r. k. vallású tanulóinak hittanvizsgálata; 11-én délután 2 órakor az ev. ref. vallású tanulóknak, 12-én délelőtt 8 órakor az izraelita vallású tanulóknak, június 12-én délután 2 órakor az ág. ev. vallású tanulóknak a hittanvizsgálata; 16-án d. e. a középső osztály vizsgálata a német-, magyarnyelv-, földrajz- és könyvtelből; 17-én d. e. az alsó osztály vizsgálata a magyar-, németnyelv- és kereskedelmi számtantól; 18-án d. e. a középső osztály vizsgálata a kereskedelmi számtan-, jog-, algebra-, és francia nyelvből; 20-án d. e. az alsó osztály vizsgálata a történet-, francia-, algebra és levelezésből; 21-én d. e. a középső osztály vizsgálata a közgazdaságtan-, történet-, vegytan-, áruismeret, irodai munkálatok- és levelezésből; 22-én d. e. az alsó osztály vizsgálata a földrajz-, természet-, kereskedelmi ismeret és irodai munkálatokból; 29-én d. e. 8 órakor Te Deum s a bizonyítványok kiosztása.

A zalaegerszegi iparos-tanonc iskolában az 1903/4. tanévi vizsgálatok f. évi június hó 19-én délelőtt 9 órától kezdve tartatnak a központi elemi iskola földszinten levő tantermeiben. E vizsgálatokra az iparos tanulók t. e. mestereit, tanügybarátokat és a tanügy iránt

érdeklődő nagyérdemű közönséget tisztelettel meghívja az iskola igazgatója.

A kereskedő-tanonciskola évzáró vizsgálatai f. hó 12-én délután 3 órakor tartatnak a felsőkereskedelmi iskola földszinti termében, melyre az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja az iskola igazgatója.

Kitüntetett tanító. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Szabó István nagykanizsai állami elemi iskolai tanítónak az ifjúsági egyesületek szervezése és vezetése körül tanusított buzgalmanak elismerésül száz korona jutalomdíjat engedélyezett.

A zalaegerszegi ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy dr. Goldberger Ödön ügyvédet Csurgó, dr. Havas József ügyvédet Letenye, dr. Friedländer Manó ügyvédet Igal, dr. Welker Rezső ügyvédet Marczali és Fodor János ügyvédet Tab szechellyel a kamara ügyvédi lajstromába felvette; ellenben dr. Feleki Lajos sümegi- és Zsombory István nagykanizsai ügyvédek önkéntes lemondásuk, Wimmer János kaposvári ügyvédet a kamara területéről való eltávolítása, Kovács Károly zalaegerszegi ügyvédet és dr. Stein Mór kaposvári ügyvédet pedig elhalálozásuk következtében az ügyvédek lajstromából kitörölve, Kovács Károly irodája részére dr. Keresztury József zalaegerszegi, dr. Stein Mór irodája részére pedig dr. Bakonyi Ferenc kaposvári ügyvédet rendelte ki gondnokul.

Negyed század. Ki ne ismerné Breisach Samut, az örökké vidám, az örökké fiatal könyvkereskedőt és nyomdatulajdonost. Huszonöt éve annak, hogy Zalaegerszeg város polgára s ez alatt az idő alatt minden társadalmi mozgalmából kivette a maga részét. El sem lehet képzelni a polgárság olyan mozgalmát, amelyben Breisach Samu ne járna elől. Kereskedő is, iparos is; mind a két minőségében szívesen áldozatokat pályatartásai érdekeinek. Az ipartestület előjárósága azon alkalomból, hogy Breisach Samu 25 éve polgára a városnak, testületileg üdvözölte. Kovács László elnök szép beszédben mutatott rá azokra az érdemekre, amelyekkel Breisach Samu az iparosok becsülését megszerzte s kívánta, hogy még sokáig szolgálhassa a magyar ipart. Az ünnepelt őszinte szavakkal köszönte meg az üdvözlést. — A magunk részéről is csatlakozunk az ipartestület előjáróságának jó kívánságaihoz.

A kereskedő ifjak nyári mulatsága. A kereskedő ifjak nyári mulatságukat f. hó 19-én tartják a „Barossligetben“. Az előkészületek már folynak, a megjelenő közönség a kellemes meglepetések egész sorozatával fog találkozni. A meghívók a napokban küldetnek szét.

Az országos tüzoltói szaktanfolyamra vonatkozó tájékoztató ismertetést lapunk más helyén közöljük. Tekintve az ügynek nemzetgazdasági és humanitárius szempontból való egyaránt nagy horderejű fontosságát, a vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszterium a kir. tanfelügyelőségek útján ajánlja a tanfolyamnak a tanfolyamon való részvételt.

Pályázat kiírás. A Zalamegyei Általános Tanfőttestület központi választmánya a következő pályázati tételt tüzi ki: „Mi módon ápolhatja a tanfőt laghatásosabban a hazaszeretetet az iskolában és az iskolán kívül, a nép között; s e célból különösen miképpen rendezze a tanfőt a hazafias iskolai ünnepeket?“ — Első díj: 150, második: 100, harmadik: 80 K-t ad ama munkák szerzőinek, melyeket a bíráló bizottság jutalmazásra ajánl. — Az idegen kézzel írott munkákat, a szerző nevét rejtő lepecsételt levéllel, 1904. december 31-ig kell beküldeni a „Zalamegyei Általános Tanfőttestület“ elnökéhez, Szalay Sándorhoz Nagykanizsára. — A pályázat eredményének kihirdetése az 1905. július elején Keszthelyen tartandó közgyűlésben történik. — A pályadíjjal kitüntetett munkákkal szabadon rendelkeznek a szerzők, de az első díjra ajánlott munkát — ha a központi választmány kívánja — a szerző köteles a pályázati eredményt kihirdető közgyűlésben való felolvasásra átengedni. — A pályázatban csak a Zalamegyei Általános Tanfőttestület rendes tagjai vehetnek részt.

Tanítógyűlés. A sümegi esperességi kerület ujonan szervezett tanfőttestület Sümegen tartotta Szanyi Ferenc csehi esperes-plebános, kerületi tanfelügyelő vezetésével alakuló gyűlését, melyet ünnepélyes Veni Sancte előzött meg. Majd meghallgatták Csígyó Mari sümegi tanfőttestület gyakor-

lati tanfőttestület II. osztályos növendékeinek a méhekről. Ezután vette kezdetét a tulajdonképpeni közgyűlés, melyen a kerületi tanfelügyelő ismertette a tanfőttestület beosztásában történt változásokat s tudatta, hogy az esperességi kerület valamennyi tanfőttestület sümegi körben egyesül. Majd megalakult az új tanfőttestületi kar. Elnök Bánfi Alajos, alelnök Sárváry József, jegyző Németh József, pénztáros Gaál Péter; választmányi tagok: Vértessy Béláné, Károlyi János, Pap József, Molnár Mihály és Szatmári Zsigmond. — A tanfőttestület nyugdíjtörvénye és fizetésük rendezése tárgyában a kör felkéri Eitner Zsigmondot, a kerület országgyűlési képviselőjét, hogy ezt támogatni sziveskedjék. A népoktatási törvény revíziójának javaslata, amely a tanfőttestületet szolgáló fizetésre akarja kárthatatni, az ország tanfőttestületében mély megdöbbenést és elkeseredést keltett; ennek az elkeseredésnek adott kifejezést Éles Károly és tömörülésre hívta fel a tagokat s indítványozta, hogy a kath. tanfőttestületek teljes számban lépjenek az Országos Bizottságba s iparkodjanak ügyük támogatására megnyerni a napi sajtót is. A közgyűlés az indítványt lelkesedéssel fogadta s utasította az elnökséget, hogy a szükséges lépéseket tegye meg. Végül a közgyűlés meleg ovációban részesítette a nyugalomba vonuló Nagy József csehi tanfőttestület, a körnek volt buzgó munkását.

Egy zalai kivándorló levele. Tóth János pötrétei legény kivándorolt Amerikába. Ott akart boldogulni, de a kivándorlók szomorú sorsára jutott; nyomorúsággal küzd és a honvágy gyöttri. Jobban szeretne a pötrétei kis házában élni, édes hazája földjét művelni, a magyar Királyt szolgálani és könyörög, hogy segítsék haza. — Gaál Miklós pacsai főszolgabíróhoz levelet írt, amelyben elpanaszolja szenvedéseit és azért folyamodik, hogy tegyék neki lehetővé visszatérését. — A megható levél a következőkép szól:

„Édes szülőm Molnár Juli özv. Tóth Vendelné pötrétei lakosnak hozzám érkezett levelével értesültem, hogy kedves hazámba megkezdtek a katonai sorozást, én is 1883. évben születtem — értésemre juttatta, hogy én is fel vagyok véve az ujoncok kötelékébe sorozat alá, — most mitévő legyek — én azzal a reménnyel indultam ide Amerikába, hogy szegény szülőmnek élet fenntartására és magamnak pár száz forintot keresek de igen tévedtem, mert oly szomorú helyzetbe jutottam, a helyett, hogy jövőt szereztem volna — itt a legnagyobb fáradtság mellett majd éhen halunk meg mi magyarok, mert minket vetnek el a legveszedelmesebb munkára, olyan nap nincs, hogy szerencsétlenség ne érne valakit munka közt, kinek lába vagy keze kitörök — el nem lehet sorolni ami iszonyú sorsunkat, csak én egyszer mehetnék kedves hazámba — beutaznám a fél Magyarországot, hogy inkább legyen mindenki a pucoló és napjába csak egyszer ehessen valami legsoványabb eledelt, csak szép hazáját el ne hagyja.

Kérem alázatosan kedves jószívű főszolgabíró uramat, áldja meg a mindenképpen ura és istene minden lépéseit és minden nagyra becsültjét éltesse a nagy Uristen igen sokáig friss egészségbe mindnyájukat. Könyörüljön meg rajtam hamarjában áthozasson engem valahogy szép hazámba — szülőföldemre inkább örökösen szolgáljam kegyes királyunkat tiszta szíveimből, csak innét mehetnék haza kedves hazámba, ha csak kegyelmes uram! Kedves jószívű főszolgabíró uram, meg nem könyörül rajtam, hogy engem haza segít, hogy én eleget tehessek katonai kötelességemnek — és kegyes királyunknak és fogadom a Mindeható Isten előtt hogy hű szolgálja leszek Ő felségének, még ez ideig hála Isten ép erőbe és testbe vagyok, reméylem a jó Istentől, hogy jó katona lennék, ha Isten egészségben tart — csak segítjen rajtam kedves jó főbíró uram! Isten áldása szálljon mindnyájukra és az egész szép Magyarországnak kegyes jó Királyunkra!

Én vagyok Brancz Ville P. C. Tajete e, o. Napt. Amerika.

A tekintetes főszolgabíró urnak kézesközlő szolgálja Tóth János napszámos.

Juniális. A helybeli építő iparossegédek szakszervelete, fennállásának évfordulója emlékére, saját pénztára javára f. hó 2-án a kaszabási kertben zártkörű táncmulatságot rendezett. És dacára a kedvezőtlen esős időnek, szép számú vendégsereg vett azon részt. A rendezőség el is követett minden lehetőt, hogy a vendégek jól érezzék magukat. A tánc helyhez vezető uton virágokból

s az ország cimeréből tetszetős kaput építtették „Isten hozott“ felirattal. A tánchelyet magát is igen csinosan díszítették és színes lámpionok egész tömegével látták el. A mulatság anyagilag is jól sikerült.

Tüz. Az „Arany Bányá“ második emeleti folyosóján a múlt napok egyikén a futószőnyeg valahogyan meggyuladt és égni kezdett. Szerencsére csakhamar észrevették és elnyomták, s így jelentékeny kár nem történt.

A tartós szárazság által előidézett kár az egész országban általános és nemcsak a mezőgazdaságot, hanem más gazdasági ágakat is érzékenyen érintett. Örvendetes azonban, hogy nem az összes gazdákát érte a károsodás, hanem főleg azokat, akik nem szeretnek a korral haladni és minden újításnak esküdt ellenségei. Kiválóan érdekes jelenséget tapasztalhattunk ezuttal, azt t. i. hogy azok a gazdák, akik el nem mulasztották az elmúlt őszel földjeiket a „csillagvédjegyű“ Thomassalal lisztet megtrágyázni, azok éppen semmi kárt sem szenvedtek, vetéseik nagyon szépek. Ez abban leli magyarázatát, hogy a Thomassalalal trágyázott vetés kifejlődtebb, ellentállók volt a szárazság iránt. Ezen tapasztalat megalapítja tehát azon szélében elterjedt véleményt, hogy a „csillagvédjegyű“ Thomassalalal liszt csak akkor hat, ha elegendő csapadék van segítségére. Nagyon kívánatos volna, ha a gazdák a fenti tapasztalatból levonnák a tanúságot és nem idegenkednének a modern gazdálkodás áldásait saját előnyükre felhasználni.

Alapszabály jóváhagyás. A m. kir. belügyminiszter a balatonedericsi róm. kath. kör alapszabályait a bemutatási záradékkal ellátta.

Nagy szerencsétlenség történt Keszthelyen, a napokban üzembe vett Regensperger-féle kékfestő gyárban. Ugyanis a gyártulajdonos 11 éves fia, midőn egész véletlenül senki sem ügyelt rá, az iparüzemhez tartozó géptengelyen játszott, mi közben a forgósíj kezét elkapta és balkarját teljesen széttroncsolta úgy, hogy az előírt orvosok szükségesnek tartották a kar amputálását és azt nyomban végre is hajtották.

Öngyilkosság. Május 29-én reggel 6—7 óra között Nagykanizsán a közpórházban alkalmazott Simon Teréz saári (Vasmege) segédápolónőt a kórház padlásának egyik zugában felakasztva találták már teljesen megdermedve, ami arra engedett következtetni, hogy az öngyilkosság a kora hajnali órákban történhetett. Hogy mi vitte a fiatal leányt a halálba, nem tudni, mert senki előtt sem sejtette sötét szándékát; levelet nem hagyott hátra. Az orvosrendőri boncolás csak az agyban konstataált némi abnormitást.

Országos tiltakozás az olasz borvámkedvezmény ellen. Abból az alkalomból, hogy Rómából ismét megindultak a kereskedelmi tárgyalások Magyarország-Ausztria és Olaszország között, a „Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete“, mint az összes magyar szőlőbirtokosok országos képviselője, még egy utolsó kísérletet tesz arra nézve, hogy az olasz borvámkedvezmény iránti tiltakozás. Ugyanis f. hó 8-án (Medárd napján) Budapesten reggeli 9 órakor a Tattersall nagy csarnokában, szemben a keleti pályaudvarral, országos tiltakozó népgyűlést tart, melyre az érdekelteket közzé szólították, a szőlőbirtokosokat, a borkereskedőket, a vendéglősöket meghívja. Mivel kétségtelenül Magyarország szőlőművelésének jövője, félmillió szőlősgazdának existenciája függ attól, hogy az olasz borvámkedvezmény kedvezően oldassék meg, illetőleg, hogy sem Olaszországnak sem más bortermelő államnak semmiféle címen semmiféle kedvezmény borbehozatalra ne adassék, azért az érdekeltektől társadalomnak minden tőle telhetőt el kell követnie, hogy ezen kérdés kedvezően oldassék meg. Egy impozáns népgyűlés, melyen a közvélemény elemmentáris módon nyilatkozik meg, mindenesetre leghívebb kifejezője lesz a hangoztatott követelmény igazságának. Azért ne mulassza el egy szőlősgazda se, aki csak szerét teheti, hogy megjelenésével a tiltakozó gyűlést minél impozánsabbá tegye.

Talált hulla. Múlt vasárnap, vagyis május 29-én délután a Gömbös- és Kaszaházi malom között elterülő Zala részen egy feloszlásnak induló férőhullát fogtak ki a vízből. A hullát a halak annyira megtámadták, hogy kilétét megállapítani nem lehetett; azonban a hatóság által indított nyomozás szerint nagyon valószínű, hogy a hulla Király Pál ebergényi lakos földművesé, a ki 1903. október hó 28-án családja köréből eltávozott s azóta vissza sem tért. A közigazgatási hatóság

köröztette, azonban eredménytelenül, Király nem került elő. — A hullát a helybeli róm. kath. temetőben helyezték örök nyugalomra.

Rohitsch—Sauerbrunn fürdő. Az évad kezdetével május 15-én megjelent vendégek ez alkalommal Rohitsch-Sauerbrunn fürdőhelyet lázas tevékenységben találták, hogy befejezzék azokat a nagyszabású újításokat, amelyekkel ez a világhírű fürdő vendégeit meglepi. Az új Kaiserbad gyógyintézet, mely szakkörök véleménye szerint e nemből kiváló alkotás, közel van befejezéséhez és június hónapban átadják a közforgalomnak. Megnyitása nagy ünnepséggel történik. A fürdőhely látogatottsága az idén sokkal élénkebb, mint az előző években, ami bizonyítéka annak, hogy a rohitschi források gyógyító erejének híre évről-évre nagyobb mértékben és nagyobb körben terjed, amennyiben a források vízének kitünő hatása van gyomor- és emésztési bajokban, máj-, vese- és egyéb chronikus bajokban. Nagy előnyére van e híres gyógyfürdőnek, hogy a már megnyitott helyi érdekű vasúttal juthatni oda. Az időjárás ez idő szerint általában véve szép és száraz.

Elszólta magát. Két gazdaember állt a minap a helybeli kir. járásbíró előtt becsületsértés miatt. Panaszos tanu is hozott magával, a kívül igazát akarta bizonyítani. És a tanu mellette vallott. A bíró ítélethozatal előtt megkérdezte a feleket, nincs-e valami megjegyzésük a tanu vallomására. Panaszolt nem szólt, azonban panaszos felállt és nagy páthosszal mondja. „Tekintetes bíró ur! Ne higgyen ennek a tanunak. Soha se beszélt ez igazat világ életében!“ Képzeltető minő falrengető nevetésben tört ki erre a hallgatóság. A saját tanuját hazudtolta meg az atyafi.

Szamar a sineken. Múlt héten a Kisczell felől induló vonat utasait egy szamar mulattatta. A füles a sinek között állt s mikor a vonatvezető fűtyüléssel akarta elriasztani, ijedten száguldott a sinek között tovább. A mozdonyvezető kénytelen volt a sebességet mérsékelni, hogy el ne gázolja a szamarat, amelyet egy vasúti őrnök kellett a sinekről leterelni.

Szomoru adatok. Megirtuk, hogy a vármegye sok községét tönkre tette a vihar és jégverés. A kár nagyságáról szomoru jelentések érkeztek. Egyes községekben teljes kárt állapítottak meg, több helyen le kellett kaszálni a gabnákat. A réteket az árvíz tette tönkre. A sümegi, kesztői, zalaegecszegi, pacsai, novai, tapolezai, letenyei és zalaszentgróti járásokban okozott károkat a jég és vihar.

Orvosi körökben már rég ismert tény, hogy a **Ferenc József keserűvíz** valamennyi hasonló vizet tartós hashajtó hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmúlja. Kérjük határozottan **Ferenc József keserűvizet**.

Mily bajban szenvedő fordul az eredmény legnagyobb kilátásaival a **Ferenc József keserűvíz** természeti gyógyerejéhez? Óriási tömege ez a dolgozó emberiségnek, akár szellemi vagy kézi munkával foglalkozzék, melynek vizsás, rákéryszerített életmódja folytán akár az emésztésben, akár egyáltalán a legfontosabb szervekben érzett zavarok miatt panaszra van oka. De azon szegény gazdagok is, a kik az asztal örömeiből nagyon sokat élveztek, s elhújasodással fenyegettek, mindig biztos, belülről hatványozó **Ferenc József keserűvíz**hez menekülnek. Ez esetekben elődeinknél részben növényi, részben műleges könnyebbítő szerek s ezek közt nem ritkán igen költségesek voltak kéznél. E szerek gyakran valamelyes gonosz következményekkel, káros visszahatással voltak összekötve. A **Ferenc József keserűvíz** e szereket természetes, erőteljesen oldó ereje folytán oly zavaroknál, melyek vérbőség és emésztési hibák folytán jöttek létre, túlszárnyalta mászt.

Mint normális adag elégséges egy boros pohár — 150 gramnyi vízzel, reggel éhgyomorra; a víz hőmérséklete ne haladja meg a 12 R. fokot, de ajánlatos külön köresekben az orvosok tanácsát igénybe venni.

Bár milyen különbözők is a szenvedések, melyekkel a természet az ő kedvenőit, az embert meglátogatja, egyúttal kevés megbetegedésre alkotott olyan könnyű különleges gyógyezközt, milyent a **Ferenc József ásványvíz** képez, mely általános kedveltsége és használata miatt most már mindenütt, még távoli világöréseken is, könnyen megszerezhető.

Talált zálog jegy. Múlt hó 27-én a főtéren egy pár fél cipőről kiállított zálogjegy találtatott; igazolt tulajdonosa átveheti a rendőrkapitányságnál.

Szociális mozgalmak. Az a forrongás, mely szociális téren észlelhető, nem a jelenkor szülötte. Az ujkori haladás, mely a produktív munkának mind újabb és újabb tért nyit, egyúttal fokozza az igényeket. Szaporodnak a javak, de nem lesznek könnyebbek azok az előfeltételek, melyek ezen javak élvezetét a termelésükben közreműködő emberiség számára lehetővé teszik. Ez a szociális harc, melynek mai formái a múlt század kezdetére nyulnak vissza, a mikor a nagy politikai átalakulásokkal karöltve merültek fel azok az égető kérdések, melyek az egész civilizált világot mozgásba hozták. — A Nagy Képes Világtörténet most megjelent 206. és 207. füzetében az ujkori reformokról igen érdekes részletek foglaltatnak. — A 12 kötetes munka szerkesztője Marczali Henrik, egyetemi tanár, ki egyúttal e kötet írója is. — Egy-egy gazdagon illusztrált kötet ára díszes félbörkötésben 16 korona; füzetként is kapható 60 fillérré. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság Budapest VIII., Üllői-út 18.) s minden hazai könyvkereskedés útján, havi részletfizetésre is.

Időjárás. A múlt héten a nyár sejtelméi fogtak el bennünket. Kiderült az idő és sütött a nap. De még mindig hűvösek a reggelek és az esték s ugy látszik, még sokáig nem kell a Zala hús habjaiba menekülnünk a forróság elől. Reggelként 12—13 R. °-on áll a hőmérő. Az idő derült, szélesedés és napközben meleg.

Vetőmagvak ára *Mauthner* Ödön budapesti magkereskedő értesítése szerint Budapesten nyers áruért 50 kilogramonként: *vörös here* 52—58 K, *lucerna* 53—58 K, *muharmag* 7—7½ K, *baltacim* 12½—13½ K, *répamag* impregnált 36—44 K, nem impregnált 25—35 K.

Állategészségügy. A földművelésügyi miniszteriumhoz beérkezett hivatalos adatok szerint május hó 29-én vármegyénk területén 1 községben takonykór és bőrféreg, 1 községben ragadós száj és körömfájás, 9 községben ivarszervi hólyagos kiütés, 3 községben rühkór, 1 községben sertésorbáné és 33 községben sertésvész volt.

Olcsó Könyvtár. Ennek a Gyulai Pál jeles szerkesztésében s a *Franklin Társulat* kiadásában megjelenő népszerű gyűjteménynek legújabb füzeté az 1346—1349. szám *Garay János balladái és életképei* teszi olcsó 80. filléres kiadásban hozzáférhetővé. Az Olcsó Könyvtár teljes jegyzéke ingyen kapható minden könyvkereskedésben.

Felvétel a cs. és kir. gyalogsági hadapródiskolába.

Az érdeklődő szülők tájékoztatása végett közöljük a cs. és kir. gyalogsági hadapródiskolába való felvétel feltételeit.

A felvétel több követelményei: 1) a magyar vagy osztrák állampolgárság, illetve a Bosznia—hercegovinai honosság; 2) testi alkalmatlanság; 3) szeplőtlen előélet; 4) az elért legkisebb és túl nem haladott legnagyobb életkor; 5) a megkívánt előképzettség; 6) a tandíjnak pontos megfizetése.

Tandíj fizetendő: a) a hadsereg, hadi tengerész, honvédség tényleges, nyugdíjazott, vagy rokkant állományában levő összes tiszti csapatok, evang. vagy görögkeleti katonai lelkészek, katonai hivatalnokok, katonai karmesterek, altisztek és rangosztályba nem sorolt havidíjasok törvényes házasságából származó vagy igazolt fiaiért 24 K; b) tartalékos, nem tényleges honvédtisztek, szolgálaton kívüli viszonyban levő tisztek, továbbá az udvari és polgári államhivatalnokok törvényes házasságából származó vagy igazolt fiaiért évenként 160 K; c) egyéb osztrák, illetőleg magyar állampolgárok fiaiért évenként 300 K. A tandíjat a növendék szülői évenként két részletben és pedig szeptember 21-én és március 1-én kötelesek azon hadapródiskola pénztárába befizetni, ahol fiaik felvétettek.

A szeptember 1-ével számítandó legkisebb életkor 14, a legmagasabb pedig 17 év.

Előképzettségül valamely középiskola vagy polgári iskola négy alsó osztályának legalább is elégséges eredménnyel történt elvégzése kívánatik; a latin vagy görögnyelvből nyert elégtelen osztályzatot elnézik.

A felvételi vizsgálat tárgyai: németnyelv, algebra, számtan, mértan, földrajz, történelem, természettan, vegytan; ezen kívül a budapesti, pozsonyi, kassai, temesvári és nagyszabeni gyalogsági hadapródiskolákban még a magyarnyelv. A vizsgálat németnyelven illetve a nevezett hadapródiskolákban magyarnyelven teendő le. Megengedik, hogy a jelelték képzettségük és tudásuk könnyebb igazolására a felvételi vizsgálatot anyanyelvükön tegyék le.

Minden pályázónak — a nevezett hadapródiskolában — a német és magyarnyelvet szóban és írásban legalább is annyira kell tudnia, hogy az oktatásban eredménnyel részt vehessen.

Kérvényezők, kik az előírt előképzettségüket bár kimutatják, de a felvételi vizsgálat követelményeinek nem felelnek meg, hozzátartozóik beleegyezésével kérelmezhetik beosztásukat az egy évi előkészítő tanfolyamra, melynek elvégzése után egyik hadapródiskola első évfolyamába osztatnak be.

A minta szerint kiállítandó és 1) keresztlevéllel, 2) illetőségi bizonyítvánnyal, 3) valamely a hadsereg, illetve a honvédség tényleges állományában levő katonarvos véleményével, 4) az utolsó két tanévről szóló iskolai bizonyítvánnyal és 5) azon esetben, ha a beoltás az orvosi véleményben igazolva nincs, a himlő ojtási bizonyítvánnyal felszerelt folyamodványt legkésőbb augusztus 15-ig kell a hadapródiskola parancsnokságánál benyújtani.

A teljes felvételi feltételek a budapesti hadapródiskola parancsnokságánál (Lipót-mező) 40 fillér bolti áron kaphatók, valamint Grill Károly könyvkereskedésében (Budapest, Dorottya-utca).

Piaci árak a legutolsó hetivásáron 50 kilogrammonként

búza	minőség szerint	Kor-tól	Kor-ig
búza		7.80	7.50
rozs		5.80	7.90
árpa		5.80	—
zab		5.40	—
lóher		—	—
bükköny		—	—
tengeri		5.90	—
fehérbab		—	—
tarkabab		—	—
burgonya		—	—

Nyilt-tér.)*

NESTLÉ FÉLE gyermek-liszt.
 fölülmulthatlan
 gyomorbeteg, diarhozban, bélhurutban szenvedők számára.
 ~ Kapható gyógyszerárak és drogueriákban.
 ~ Kísérleti czélókra fel dobozok a 1 Korona.
 ~ A lisztelt szülésznőknek probadobozok és rőpiratok ingyen rendelkezésre állnak a **NERUDA NÁNDORNAL FÉLE** fóráktárban **BUDAPEST, IV. Kossuth Lajos utca 7 sz.**

Egy ft. plébános ur levele.

Wilhelm Ferenc gyógyszerész, cs. és kir. udv. szállító urnak Neunkirchenben, Alsó-Ausztria.

Radowesitz, Csehország, posta Bilin.

Az ön Wilhelm-féle antiarthritis, anti-rheumatikus vértisztító theáját beteges állapotomban, ugymint a máj és lép, a szív és gyomor elzsírosodása, reumatikus gerinc-fájdalomban, nehéz emésztés, vértódlás a fejben, nyomás a velőre stb., ismételten kedvező eredménnyel használtam ugyannyira, hogy egy kúrát fürdőben, vagy vizgyógyintézetben megtakarítottam, melyhez, sajnos, lehetőségem nincs, valamint hivatásomnál fogva a szükséges időt sem nélkülözhetem.

Biztosítom önt, hogy részemről kellemes kötelességemnek tartom ezen kitűnő Wilhelm-féle antiarthritis, anti-rheumatikus vértisztító teát mind az erre vonatkozó gyanus szenvedéseknél legjobban ajánlani és hálámat az ön szerencsés találmányáért a szenvedő emberiségnek bezonyítandó, amit az ön jeles gyógyhatású preparációja valóban meg is érdemel, arra mindig jobban figyelmeztetni.

Kitűnő tisztelettel

P. John Vince, plébános.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, akik felejthetetlen jó férjemnek, fiunknak és szeretett rokonunknak

HORVÁTH FERENC

lakatos mesternek

kora halála felett érzett részvétükkel a mi soha el nem múló fájdalmunkat enyhíteni törekedtek, mindazoknak, akik a mi drága halottunk koporsóját az örök nyugalom helyére kísérték: hálás köszönetünket fejezzük ki.

Zalaegerszeg, 1904. június 3.

Özv. Horváth Ferencné,
 Horváth Károly
 és a gyászoló család.

Minden családnak

saját jól felfogott érdekében csak a

**Kathreiner-féle
 Kneipp-maláta kávét**

szabadna pótlékl használnia
 a mindennapi kávéitalhoz.

04.1/b

Étvágy hiány, emésztési gyengeség

— legegyszerűbben gyógyítható a —
 rohitschi Tempel-forrás
 használatával. Régibb vagy krónikus állapotban a **Styria-forrás** vize, mely erősebb, használandó.

Főraktár Magyarországra Hoffmann Józsefnél
 van Budapesten, Báthory utca 8.

Felelős szerkesztő: dr. Csák Károly.
 Társzerkesztő és kiadó: Udvardy Ignác.

Eladó

Hahót községben 2 hold belső-ség uri lakkal a főtéren, 5 szoba, 2 konyha, éléskamra, földpince és melléképületek téglából, a telek végén **6 magyar hold első osztályú szántóföld, 10 hold legelő** és mellette **2 magyar hold szántóföld, 2 hold akácás és 6 hold jó minőségű rét szabad kézből eladó.**

Czigány Alajos
 Hahót.

Kifőzés.

Jó házi koszt kapható egy családnál. Urak részére jutányos abonoment. Családok részére ebéd és vacsora kihordásra jutányos árért. Cim Unger Antal nyomdájában.

A Kummer kávéházban
 egy jó házból való
pincér-tanonc
 kerestetik.

Kérjen
 csak Ön

Selle és Kary-féle

Somatose
 oldható hústisztítószer
 a hús főzését tartalmazza (tojásfehérje és só) maján-m ízű, könnyen oldható poralakban.
 a legjobb legjobb
erősítő szer
 gyenge, a táplálkozásban visszamaradt egyéneknek, mellbetegnek, idegbetegnek, gyomorbetegnek, gyermekgyógyászoknak, angol kórban szenvedő gyermekeknek, gyógyulók stb. stb.,
Vas-Somatose
 alakjában különösen **sápkórban** szenvedőknek orvosi-lag ajánlva.
 Somatose nagy mértékben emeli az étvágyat.
 Kapható minden gyógyszer-tárban és drogeriában.
 Csak eredeti csomagolásban valódi.

Legjobb tisztítószer
 minden finom lábbelire sárga és fekete.

Különösen ajánlatos Box-calfs, Oscaria, Chevreaux-és Lackeipóhoz.
BÉCS XII/1.

Több mint
50 év óta sikerrel használtatik!

Az eszéki **arckenőcs**

és eszéki **SZALVATOR-**

szappan
 eltávolítja a szeplőt, májfoltot és a bőr összes tisztátalanságát.

Valódi csakis a
DIENES J. C.

Salvator gyógytárából

Eszéken felsőváros.
 1 tégely eszéki arckenőcs . 1 K 70 f.
 1 db Salvator szappan . 1 K — f.
 1 tégely kézi pászta ára . 1 K 20 f.
 1 lyoni rizspor kis doboz 1 korona, nagy doboz 2 korona.

Figyelmeztetés.

Ezen cikke mentek minden ártalmas alkotórésztől és megfelelnek tökéletesen a 71012. sz. b. m. rendeletnek.
 Csak akkor valódi, ha fenti törvényileg beiktatott védjeggyel el vannak látva és kértik a t. közönség csakis DIENES-féle eszéki kenőcsöt és szappant kérni és elfogadni.

Főraktár Budapesten:
Török József úr gyógyszer-tárában
 VI. Király-utca 12. sz.

Uj pék üzlet.

Értesítem a t. közönséget, hogy a Körmen-di-utcában, a Nagy Károly-féle házban

pék üzletet

nyitottam. Minden igyekezettel azon leszek, hogy a vevő közönség igényeit, úgy a **sütemények jóságára mint árára** nézve teljesen kielégítsem.

A tisztelt közönség szives pártfogását kéri

NAGY IMRE.

Bécsi tisztító-intézet

Bécs. II/6. — Telefon 19.294 sz.
Kaisermühlendamm 89/91.

I. osztály.

Vegyteni tisztító-intézet férfi-, női- és gyermek-ruhák számára.

II. osztály.

Ruhák festése (szétbontva vagy szétbontás nélkül).

III. osztály.

Szőnyegek, butorok és szoba díszítékek tisztogatása.

IV. osztály.

Gőzmosás.

V. osztály.

Finom tisztítás.

VI. osztály.

Függönyök s csipkék mosása és festése.

Kisebbit javítások ingyen, nagyobbak mérsékelt áron teljesítetnek.

Legközelebbi felvételi hely Zalaegerszegen **Weiser és Pollák** kereskedésében.

3840—3845/tkv. 1904.

Árverési hirdetményi kivonat.

A zalaegerszegi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **Zalamegyei központi takarékpénztár** végrehajtónak, **Léránt Antal** és **Balog Sándor** végrehajtást szenvedettek elleni végrehajtási ügyében az 1881: LX. t.-cz. 185. §-a értelmében az újabb árverés

I.

Balog József nemesapátii lakos késedelmes árverési vevő ellen

1., a nemesapátii 977 számú tjkvben Balog Sándor tulajdonát képező 2261. hrsz. alatti ingatlanra 154 K 30 f vételár-hátralék, ennek 1903. december 28-tól járó 5% kamatai s a viszárvérsi költségei erejéig 87 K;

2., a nemesapátii 261 sz. tjkvben 3753 hrsz. alatti felvett ingatlanra 129 K 96 f vételár-hátralék, ennek 1903. december 28-tól járó 5% kamatai s a viszárvérsi költségek erejéig 144 K;

3., a nemesapátii 449 sz. tjkvben ugyancsak Balog Sándor tulajdonát képező 1764. hrsz. alatti ingatlanra 46 K 60 f vételár-hátralék, ennek 1903. december 28-tól járó 5% kamatai s a viszárvérsi költségek erejéig 34 K;

4., az ugyanazon tjkvben 1765. hrsz. alattira 41 K 70 f vételár-hátralék, ennek 1903. december 28-tól járó 5% kamatai s a viszárvérsi költségek erejéig 83 K;

5., az ugyanazon tjkvben 1767. hrsz. alattira 99 K vételár-hátralék, ennek 1903. december 22-től járó 5% kamatai s a viszárvérsi költségek erejéig 80 K.

II.

Léránt Antalné szül. Gelerics Juli nemesapátii lakos késedelmes árverési vevő ellen

1., a nemesapátii 1835. sz. tjkvben 490. hrsz. alatti ingatlanok Léránt Antal nevén álló felerészére 36 K 80 f vételár-hátralék, ennek 1903. december 28-tól járó 5% kamatai s a viszárvérsi költségek erejéig 39 K;

2., a nemesapátii 217. sz. tjkvben 1364. hrsz. alatti felvett ingatlanok Léránt Antal nevén álló felerészére 212 K 80 f vételár-hátralék, ennek 1903. december 28-tól járó 5% kamata s a viszárvérsi költségek erejéig 322 K;

3., az ugyanazon tjkvben 1418. hrsz. alatti ingatlanok felére 138 K 70 f vételár-hátralék, ennek 1903. december 28-tól járó 5% kamata és a viszárvérsi költségek erejéig 173 K;

4., az ugyanazon tjkvben 1505. hrsz. alatti ingatlan felére 81 K 30 f vételár-hátralék, ennek 1903. december 28-tól járó 5% kamata s a viszárvérsi költségek erejéig 47 K;

5., az ugyanazon tjkvben 3537. hrsz. alatti ingatlan felére 246 K 10 f vételár-hátralék, ennek 1903. december 28-tól járó 5% kamata s a viszárvérsi költségek erejéig 29 K;

6., az ugyanazon tjkvben 3641. hrsz. alatti ingatlan felére 441 K 40 f vételár-hátralék, ennek 1903. december 28-tól járó 5% kamatai s a viszárvérsi költségek erejéig 76 K;

7., az ugyanazon tjkvben 3856/a hrsz. alatti ingatlan felére 82 K 10 f vételár-hátralék, ennek 1903. december 28-tól járó 5% kamata s a viszárvérsi költségek erejéig 9 K;

8., az ugyanazon tjkvben 3886/a hrsz. alatti ingatlan felére 98 K 90 f vételár-hátralék, ennek 1903. december 28-tól járó 5% kamata s a viszárvérsi költségek erejéig 21 K.

III.

Horváth József nemesapátii lakos késedelmes árverési vevő ellen a nemesapátii 977. sz. tjkvben Balog Sándor tulajdonát képező 2260/b. hrsz. alatti egész ingatlanra 210 K 40 f vételár-hátralék, ennek 1903. december 28-tól járó 5% kamata s a viszárvérsi költségek erejéig 46 K.

IV.

Léránt Anna f. Vas Ferenéné nemesapátii lakos késedelmes árverési vevő ellen a nemesapátii 217. sz. tjkvben 1518. hrsz. alatt felvett ingatlanok Léránt Antal nevén álló felerészére 14 K 10 f vételár-hátralék, ennek 1903. december 28-tól járó 5% kamata s a viszárvérsi költségek erejéig 34 K.

V.

Pete Anna f. Boncz Károlyné nemesapátii lakos késedelmes árverési vevő ellen a nemesapátii 261. sz. tjkvben Balog Sándor nevén álló I. 523., 706., 1286., 3113. ingatlanokra 3419 K 70 f vételár-hátralék, ennek 1903. október 22-től járó 5% kamata s a viszárvérsi költségek erejéig 1103 K.

VI.

Bek Viki f. Balog Sándorné nemesapátii lakos késedelmes árverési vevő ellen

1., a nemesapátii 977. sz. tjkvben Balog Sándor nevén álló 740/b. hrsz. alatti ingatlanra 64 K 80 f vételár-hátralék, ennek 1903. december 28-tól járó 5% kamatai s a viszárvérsi költségek erejéig 200 K;

2., a nemesapátii 261. sz. tjkvben Balog Sándor nevén álló 522. hrsz. alatti ingatlanra 812 K vételár-hátralék, ennek 1903. december 28-tól járó 5% kamata s a viszárvérsi költségek erejéig 252 K — ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1904. évi június hó 21-ik

napjának délelőtt 10 órájkor Nemesapátiban megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 8 K 70 f, 14 K 40 f, 3 K 40 f, 8 K 30 f, 8 K, 3 K 90 f, 32 K 20 f, 17 K 30 f, 4 K 70 f, 2 K 90 f, 7 K 60 f, 90 f, 2 K 10 f, 4 K 60 f, 3 K 40 f, 110 K 30 f, 20 K, 25 K 20 f-t készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t.-c.170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék telekkönyvi hatósága.

Zalaegerszeg, 1904. évi május hó 13-án.

Dr. Kiss, kir. tvszéki albiró.

A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP.
Horgony-Pain-Expeller
egy régi kipróbált házi szer, amely már több mint 34 év óta megbízható bedörzsölhető alkalmaztatni károsítást, csúszást és meghátrálást.
Intés. Silányabb utazatok miatt bevásárlásakor óvatosan legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjeggyel és „Richter” okéjjel vásároljunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. —
ahol a legtöbb gyógyszerüzletben kapható.
Főraktár: Török József gyógyszerésznél
Budapest.
H. Richter F. Ad. és társa,
3802. sz. kir. udvar sz. sz. sz.
Rudolfstadl.

Kiadó lakás.

A Körmen-di-utcában

— Ritscher-féle házban —

ujonnan átalakított egy emeleti 4 szobás és egy földszinti 3 szobás lakás a hozzá tartozó mellékhelyiségekkel együtt azonnal

➔ kiadó. ➔

Bővebbet a háznál.

Mc. Cormick Harvesting Machine Company (Chicago-i aratógépgyár.)

KNEDHT J. E., igazgató.

Budapest, V. Váci-ut 30.

Katalogusok
ingyen és bérmentve.

Felvilágosításokkal
készséggel szolgálunk.

Gyártmányok: Kévekörtőgép, „Daisy” marokrakó aratógép, fűkaszalógép, szénagyűjtő gereblye és „Manilo” kévekörtőfonál gyártmányai.

Évi gyártmány 362.000 gép.

<p>Eladás darab szerint eredeti gyári árákban fennfekvő gyári árlap után.</p>	<p>Főraktár: Kosztelitz Miksa vegyes kereskedése = ZALAEGRSZEGEN. =</p>	<p>Minden valóban praktikus háziasszony aki a zománc-edény minőségét nemcsak a szín tetszősége után ítéli meg, hanem a használatban való tartósságra és olcsóságra súlyt fektet, most csak a szürkére zománcozott SECESSIO-edényt vesz. Westen P. betéti társaság, Pozsony-Ligetfalu.</p>	<p>Főraktár: Korein József vegyes kereskedése ZALASZENTGRÓTON.</p>	<p>Eladás darab szerint eredeti gyári árákban fennfekvő gyári árlap után.</p>
--	--	---	---	--

„Király forrás“

Kostrenitz ROHITSCH mellett

dús szénsav tartalma által kitűnő

Üdítő ital

savankás új borral vegyítve.

Gyógyviz

kiváló hatással bír: gyomorkatarrus és bélhurut, májbajoknál és sápkórban, vészhelyzet és több eféle betegségeknek.

Ásványvíz kivitel
Kostrenitz, posta Podplat Rohitsch mellett (Steierország).

Főelárusító raktár:

Kosztelitz Miksa

fűszer kereskedő és sörraktárosnál
Zalaegerszegen, az „ARANY BÁRÁNY”
átellenében.

Kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Ára 1 1/2 literes üvegekben 14 fillér.

**BRAZAY FÉLE
SOSBORSZESZ**

SOSBORSZESZ

**NAGY ÜVEG ÁRA: 2 KORONA
KIS ÜVEG ÁRA: 1 KORONA
HASZNÁLATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGHEZ
MELLEKELVE VAN!**

BÉRBEADÓ LAKÁS.

Az uri-utca 6. számú házban 4 szoba, 2 konyha, 2 kamra, az egész ház padlása, pince, udvar és kert 1904. augusztus hó 1-től, esetleg azonnal is bérebe adó.

Megjegyzendő, hogy ezen ház nagyon kedvező feltételek mellett eladó, úgy szinte eladó a Wlassics utca 8. sz. és a Deák-téren levő 7. számú ház.

Bővebb felvilágosítást nyújt:

KUMMER GYULA
kávész Zala-utczában.

„MAYER” gépgyár

vas- és fémöntő részvénytársaság SZOMBATHELY.

Raktár: Budapest, V., Lipót-körút 15.

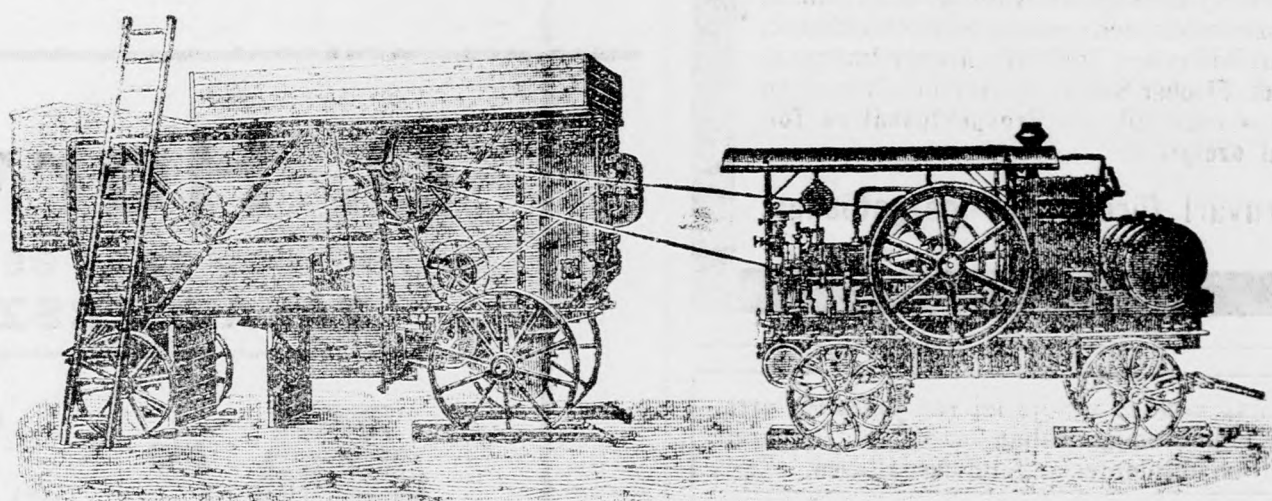
Készít mindennemű

Gazdasági gépeket, kitűnő szerkezetű Benzin- és szivó-gázmotorokat 2-50 lóerőig

Benzin-motoros cséplőkészletek.

Legolesőbb üzem!

Tűzveszély kizárva!

Malomépítéset: Új hengerek, minden e szakmába vágó gép gyártása. Teljes műalmi berendezések.

Különlegesség: Legújabb szerkezetű csavaros és szabadalmazott víznyomó másu borsajtók.

Osborne D. M.-féle világhírű amerikai arató és kaszáló gépek magyarországi kizárólagos képviselőse.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. Kívánatra minden szükségletre külön költségvetés.

Üzletmegnyitás.

Van szerencsénk a n. é. közönség becses tudására hozni, hogy Zalaegerszegen a Kazinczy-téren (Heinrich W. és L. urak üzlete mellett) a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

férfi szabó üzletet

nyitottunk.

Több éven át a külföldön u. m. Berlin és Bécs legelőkelőbb udvari szabó cégeinél nyert tapasztalataink által azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy t. rendelőinket minden irányban pontos és szolid kiszolgálással kielégítsük.

Mérték szerinti megrendelések bel- és külföldi szövetekből, angol és francia divat szerint, pontosan eszközöltetnek.

Kiváló tisztelettel

INDRA és GASPARICS
papi, katonai- és polgári öltöny készítőik.

VIZGYÓGYINTÉZET

és Szanatorium

KÓSZEGEN, (Vasmege) vasutállomás. Egész éven át nyitva, betegek és üdülők számára. Gyönyörű fenyves, park és sétahelyek. Legszébb győgeredmények. Igen olcsó ár. Prospektus bérmentve. Tulajdonos és igazgató orvos dr. Dreiszker József.

2684/tkv. 1904. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A zalaegerszegi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a csabrendeki takarékpénztár végrehajthatónak ifju Pénzes Ferenc végrehajtást szenvedő ellen 160 K tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a zalaegerszegi kir. törvényszék területén levő, a zalakoppányi 519. sz. tjkvben I. 614/a hrsz. alatt Pénzes Ferenc tulajdonánál fölvet ingatlanra 374 K. II. a zalakoppányi 551 sz tjkvben I. 613/b. hrsz. alatti fölvetett ingatlanból Pénzes Ferenc 1/3-rész jutalékára 365 K. III a zalakoppányi 388. sz. tjkvben + 268/4. hrsz. alatti ifju Pénzes Ferenc tulajdonánál fölvetett ingatlanra 295 K. IV. a zalakoppányi 85. sz. tjkvben + 100 hrsz. alatt fölvetett ingatlanra 415 K. V. a zalakoppányi 457. sz. tjkvben + 309. hrsz. alatt fölvetett ingatlanból Pénzes Ferenc 1/4-ed rész jutalékára 411 K ezennel megállapított kikiáltási árban az árverés elrendeltetik, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1904. évi július hó 18-ik napjának d. e. 10 órájkor Zalakoppányban a község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 37 K 40 f, 36 K 50 f, 29 K 50 f, 41 K 50 f, 41 K 10 f-t készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 48. §-a a. jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság. Zalaegerszeg, 1904. évi március hó 31.

Rutich, kir. tszéki bír.

Idény: május—október.

(Téli kúrák október—április hónapokban.)

**Ásvány- és Daruvár
Iszapfürdő**

(SLAVONIÁBAN)

A cs. kir. szab. déli vasút állomása. — Közvetlen összeköttetés Budapest- és Béccsel.

Vastartalmu forrás- és iszapfürdők.

Hőfok 34°—50° C. Márvány-, porcellán-, tükör-, iszap- és lápfürdők. Sikeres gyógyhatással bír az összes női bajoknál, vérszegénységénél, köszvény és csúzos bántalmaknál. Kényelmesen berendezett fangó-osztály, begöngyölések a kitünő gyógyhatású daruvári ásványiszappal, mellyel különösen idült csúzos és köszvényes bántalmaknál, valamint idült női bajoknál (exsudátoknál) fényes eredmény érhető el. Az ujonnan épült és kényelmesen berendezett lakosztályok, ugyancsak most épült olvasóterem, a „János“-fürdővel és a fangó-osztállyal zárt fűthető folyosó által vannak összekötve. Már a római idők óta híres, jóhatású fürdő, a slavonai középhegység gyönyörű völgyében fekszik, erdős magaslatoktól övezve. A fürdők és lakosztályok egy remek árnyékos sétány közepén fekszenek. Acetylén világítás, zenekar, lawn-tennis, tekepálya, táncmulatságok, kölesönkönyvtár. Gyönyörű kirándulások a történetileg nevezetes és tájképileg pompás környékbe. Főlétesítmények, melyek leginkább nyugalmat és üdülést kereső városiaknak alkalmasak. Étkezés a fürdőszállodában havonta: I. osztály 80 korona, II. osztály 60 korona. Előzékeny kiszolgálás. Katonatisztek, állami és vasúti tisztviselők kedvezményben részesülnek. Az elő- és utóidényben tetemes árengedmények. Fürdőorvos dr. Fischer Simon, azonkívül a városban még két orvos működik. — Prospektussal és fölvilágosítással szolgál a

Daruvári fürdőbérlet igazgatósága.

Ezen cognacnak minden vevője fel van jogosítva arra, hogy azt eredeti csomagolásban az alább nevezett intézetben díjmentesen felülvizsgáltsa.

Ajánlva első rendű orvosi tekintélyektől. Camis és Stock első trieszti cognac-pároló intézete Barcolában (Trieszt közelében)

ajánlja belföldi

Gyógy-cognacját,

mely francia módszer szerint, az általános osztrák gyógyszerész egyesület vizsgáló intézetének ellenőrzése mellett (Bécs) készül.

Egy üveg ára 8 korona, fél üvegé 2 korona 60 fillér. Kapható gyógyszertárakban és minden elsőrangú üzletben.

Vezérképviselő:

Sattler József, Nagykanizsán.

A cs. és kir. osztrák belügyminiszteriumtól jóváhagyott élelmezési és élvezeti cikkek vizsgáló intézetének (Wien, IX. Spitalgasse 31.) vegyi ellenőrzése alatt.

Mindenféle

tégla

ugy mint: faltégla, lyukas és tömör sajtolt faltégla, igen alkalmas nyers építkezésekhez, továbbá hódfarku és hornyolt tetőcserép, valamint orr-, kövezet-, kutcsatorna-, párkány- és jászoltégla, úgy alagsó is a legjobb minőségben bármely állomásra szállítva kapható az alatt nevezett téglagyárban.

Árjegyzékkel és mintával szívesen szolgál

• **Uradalmi Gőztéglagyár** •
Sárvár.

XXIV-ik magyar királyi

jótekonyczélú államsorsjáték

melynek remélhető tiszta jövedelme közhasznú és jótekonyczélú célokra fog fordíttatni. Ezen sorsjátéknak 7691 nyereménye van 365.000 K összegben készpénzben.

Főnyeremény 150.000 korona,

továbbá:

1 főnyeremény	50.000 K	20 nyeremény à	500 K
1 „	20.000 „	50 „	100 „
1 „	10.000 „	100 „	50 „
2 nyeremény à	5.000 „	1000 „	20 „
5 „	2.000 „	6500 „	10 „
10 „	1.000 „		

Huzás visszavonhatlanul 1904. évi június hó 30-án.**Egy sorsjegy ára 4 korona.**

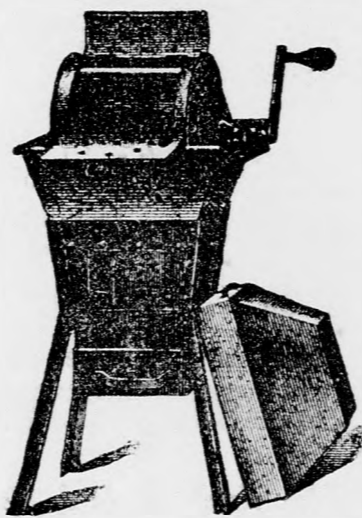
Sorsjegyek kaphatók a magy. kir. lottójövedéki igazgatóságnál Budapesten (Vámpalota), valamennyi posta-, adó-, vám- és só-hivatalnál, az összes vasúti állomásokon s a legtöbb dohánytözsdeben és váltó-üzletben.

Magy. kir. Lottójövedéki igazgatóság.

D. Horváth Győző

vas- és fűszer kereskedő

ZALAEGRSZEG, (SCHÜTZ festőgyár mellett.)

Ajánlja a n. é. közönségnek mint egyedüli elárúsító, a több birodalomban szabadalmazott és jónak bizonyult John-féle teljgőzmosó gépeit, kémény és szellőztető toldóit.

A teljgőzmosógép főelőnyei: a ruhát nem rontja, mert nem zuzás, dörzsölés, gyuras által mossa, mint más gépeknél vagy a közönséges mosásnál, hanem össze-vissza hánytatás által, mely a dob lassu forgásából ered, mi a gőz, forrószappanvíz behatolása alatt történik.

Kezelése könnyű, kényelmes, tetemes idő, szappan, tüzelőanyag megtakarítás, a ruhát nem kell utánmosni, vagy főzni, párolni, miután ez a gépben egyidejűleg gőzzel történik, mi által fertőtlenítve is lesz.

A gép minden érdeklődőnek, vételkényszer nélkül szívesen áll próbamosásra rendelkezésre.

Kérem elolvasni, minden háztartásban fontos!

Fernolendit

CS. ÉS KIR. UDVARI SZÁLLITÓ.

cipő fénymáz, a világ legjobb fénymáza és Glanzcrème világos cipők számára legszébb fényt adnak és megtartják a színt állandóan. Sárga vagy barna bőrből készült foltos cipők Lyosin alkalmazásával egész új színt kapnak.

Alapított 1812.-ben. Gyárraktár Budapesten, V. Lipót-körut 24. A levelek Bécsbe III/i. intézendők. A mosáshoz Brunnen-szappan veendő.

5-6. la 1904/27.m

Országos
Lelkiismeretesség!

hirdetési díjában
hirdetése kizárólag

LEOPOLD GYULA

hirdetési díjában
Budapest, Váci-körút 54.

Szakavatottági
Pontosság!

Császárfürdő
téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.

Elsőrangú kénes hévízi gyógyfürdő, páratlan gőzfürdővel, legmodernebb iszapfürdőkkel, pompás ásványvizuszodákkal, kő- és kádfürdőkkel, 200 kényelmes lakosztóval.

Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve.

KÖSZVÉNY ÉS CSÚZ ELLEN LEGSIKEREBB
a KRIEGER-féle

REPARATOR

1 üveg 2 korona, kis üveg 1 kor.
Főraktár: **KORONA - GYÓGYSZERTÁR**, Budapest, Calvin-tér.

KIVÁLÓ SZERENŐSE:
• ELŐZÉKENYSÉG!

BZERENŐSE-NAPTÁR
INGYEN ÉS BÉRMENTVE!

KIRÁLYFI ÉS TÁRSA
BANKHÁZA, BUDAPEST, ANDRÁSSY-UT 60.

110.000 sorsjegy, 55.000 nyer. — Nyeremények összege 14.459.000 korona

A Kisbirtokosok
Országos Földhitelezetete
BUDAPEST, V. GÉZA-UTCZA 2.

300 koronától kezdve ad törlesztéses zálog-levél-kölcsönöket, melyek után

10 évre a 12% ért. 5.000-k	2% levonással:
15 : : 5.500-k	20 évre a 14% ért. 5.200-k
20 : : 6.000-k	40 : : 5.000-k
25 : : 6.500-k	50 : : 4.800-k
30 : : 7.000-k	60 : : 4.600-k
35 : : 7.500-k	70 : : 4.400-k
40 : : 8.000-k	80 : : 4.200-k
45 : : 8.500-k	90 : : 4.000-k
50 : : 9.000-k	100 : : 3.800-k

fizetendő járadékul a törlesztéssel együtt.

Bővebb felvilágosítást az intézet díjmentesen ad.

HOTEL PARIS SZÁJLODA
Szálló: SIMON PÁL.
BUDAPEST, VI., VÁCI-KÖRUT 23. SZ.

100 szoba 2-20 K-tól fejtebb kizárólagos és villanyvilágítással együtt. Fürdők, elegáns kávéház, étterem és sörcsarnok a házban. Vilamos vasúti megállóhely az összes pályaudvarok és hajók felé.

REMINGTON

IRÓGÉP
ÚJ MODELLJE
megjelent!
PROSPEKTUST KÜLD

BUDAPEST
ANDRÁSSY-ÚT 12.

Ön nagyon idősnek látszik!
Fesse haját a **CZERNY-féle**
Tanningene
HAJFESTŐ-SZERREL

Vidékiek kedvenc találkozó helye
KLIVÉNYI FERENCZ
vendéglős elsőrangú éttermei
Budapest, VI., Andrassy-út 39.

Kitűnő magyar konyha, valódi tiszta borok és a világhírű „PSCHORRBRÄU” egyedül kimerése.

UGORKATEJ

Az egyedül létező valódi angol
SZÉPÍTŐSZER
a Balassa-féle valódi angol
mely azonnal eltávolít minden szennét, májfoltot, pattanást, mitesszert stb. és az arcnak tisztságot kölcsönöz.
Hőigények nélkülözhetetlen!

Egy üveg ára 2.- K, hozzá ugorka-szappan 1.- K, pader 2.- K.
Postai szétküldés naponta.

Postaküldési hely: **Balassa Kornél** Gyógyszertára:
Budapest — Erzsébetfalva.

OSERS és BAUER
MOTORGYÁR

BUDAPEST
V. Lipót-körút 7.

Bécs
Dresdnerstrasse 70-85.

Benzin- és petrolin-motorok

Szivógáz-motorok 2-3 fillér üzemköltséggel.
Ezermi berendezések működésben. — Elsőrendű gyártmány. — Képzett felügyelők.

Vidékiek kedvenc találkozó helye
KLIVÉNYI FERENCZ
vendéglős elsőrangú éttermei
Budapest, VI., Andrassy-út 39.

Kitűnő magyar konyha, valódi tiszta borok és a világhírű „PSCHORRBRÄU” egyedül kimerése.

LEON és OLÁH
Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 4.

Mintákat az ország minden részébe
ingyen és bérmentve
küldenek

FIGYELEM!

DUPLA VILLANYDELEJES KERESZT
vagy **CSILLAG.**
D. R. G. M. 88503. sz.

gyógyít és feloldó jótállás mellett: köszvény, reuma, asthma (nehéz lélegzés), álmatlanság, fülzúgás, nehéz hallás, epilepsia (eskór) idegesség, étvágytalanság, sápkór, fogfájás, migrén, tehetetlenség, influenza, valamint minden idegbetegségnél. Azon beteg, aki 88503. sz. készülékem által legfeljebb 45 nap alatt meg nem gyógyul, azonnal visszakapja a pénzét. Ahol már semmi sem használt, ott kérem az én készülékemet megkísérteni; meg vagyok győződve készülékem biztos hatásáról.

A nagy készülék ára 6 korona,
idült betegségeknek alkalmazandó.

A kis készülék ára 4 korona,
könnyebb betegségeknek alkalmazandó.

A központi elárúsítóhely szétküld utánvétellel vagy előleges fizetéssel a bel- és külföld részére

SCHAEFFER D. SÁNDOR
Budapest, VIII. Bezeredy-utca 3. szám.

5 KORONÁÉRT
küldök 4 1/2 kiló (kb. 50 db) kevésbé megsérült finom enyhe **pipere-szappant**

rózsa, liliumtej, orgona, ibolya, rezeda, jázmin és gyöngyvirágból szépen összeválogatva. A pénz előzetes megküldése, vagy utánvétellel küldi:

SCHAEFFER D. SÁNDOR
BUDAPEST, VIII. ker., Bezeredy-utca 3. szám.

Gyomorbetegeknek,

akik meghülés, gyomortúlterhelés, élvezhetlen, nehezen emészthető, túlhideg vagy meleg eledelek, vagy szabálytalan életmód folytán gyomorbajban, gyomorkatharibusban, gyomorfájdalomban nehéz emésztésben vagy elnyálkásodásban szenvednek a rég kipróbált jó hatású **emésztési és vértisztító szert** ajánljuk, mely az

Ullrich Hubert-féle
növény bor.

Kitűnő gyógyerejének talált növényekből jó borral vegyítve készült, erősíti az ember gyomorszerveit anélkül, hogy gyomorhajtó szer lenne. Eltávolítja a véredények zavarait, tisztítja a vért minden romlott, betegséget előidéző anyagoktól és hathatósan működik az egészséges vérképződésre. Ezen bornak kellő időben való használata mellett minden jelenség, mint fűfájás, felbőgés, gyom regés, melyek idült gyomorbajoknál leggyakrabban előfordulnak, már a kezdetleges használatnál megszűnnek.

Szorulás, kölkafájdalmak, szivverés, álmatlanság ezen növénybor használata mellett gyorsan megszűnik.

Halvány, aszott kinézés, vérhányás a legtöbb esetben a hiányos vértképzésnek és májbetegségnek a következményei, amelyeket legbiztosabban gyógyít ez a növény bor, mely fokozza az étvágyat, elősegíti az emésztést, javítja a vérképződést s a betegnek új erőt szerez, amit számos elismerő és köszönő irat igazol.

A növény bor üvegenként 3 és 4 koronáért kapható a gyógyszertárakban Zalaegerszegen, továbbá Zalaszentgróth, Vasvár, Körmen, Nova, Pacsa, Keszthely, Sümeg, Jánosháza, Devecser, Kisczell, Muraszombat, Bellatince, Marczali, Tapoleza, Nagykanizsa, Letenye, Csáktornya, Perlak, Szombathely, Csabrendek, Sárvár, Németújvár, Szentgotthárd, Óriszentpéter, Alsólendva, Muraszterdahely, Komárom, Nemesvid, Pápa, Nádasd, Vaspör, Szőcs, Baksa, Bak, Pölöske, Zalaszentlászló, Bóba, Középbisztrice, Pince, Páka, Ujudvar, Nagyada, Csákány, Simontornya, Tapsony, Kéthely, Nyírad, Ajka gyógyszertáraiban, illetve fűszerkereskedéseiben, valamint minden nagyobb és kisebb helyen Magyarországon és az egész Osztrák-Magyar monarchiában a gyógyszertárakban.

Utánzatoktól óvakodni kell
és csak **Ullrich Hubert-féle növ. bor** kérendő.

A zalaegerszegi gyógyszertárak 3 vagy több palack növény bort eredeti áron szállítanak az ország bármely részébe.

Egy amerikai gyorsfőző és egy háztartási mérleg **ingyen.**

Mesésen olcsó árak mellett küldöm szét tulhalmozott raktáramból világhírű s kiválóságukért általánosan kedvelt mexikói ezüst áruimat és pedig:

6 db mexikói ezüst asztali kést,
6 " " " evővillát,
6 " " " evőkanalat,
12 " " " kávéskanalat,
6 " kiváló desszertkést,
6 " " desszertvillát,
1 " mexikói ezüst levesmerítő
kanalat,
1 " " " tejmerítőt,
2 " eleg. szalon asztali gyertya-
tartót.

46 darab összesen **6 forint 50 krajcár.**
csak

Minden megrendelő ezenkívül jutalomképpen egy amerikai gyorsfőzőt és egy szavatosság mellett pontosan működő 12^{1/2} kiló hordképességű háztartási mérleget kap teljesen díjtalanul. A mexikói ezüst egy teljesen fehér fém (belül is), melynek tartósságáért és kiváló minőségeért 25 évi jótállást vállalok. Szétküldés a pénz előleges megküldése esetén vagy utánvétellel történik az európai raktárból:

SCHEFFER D. SÁNDOR

Budapest, VIII., Bezerédi-utca 3. szám.

Pénzt, sok pénzt,

havonként 1000 koronáig
kereshet mindenki tiszt-
tességesen minden szak-
ismeret nélkül.

Küldje be címét E 473
jelige alatt a következő
címmel: Annoncen-Ab-
teilung des „Merkur“
Mannheim, Meerfeldstr.

Jónak, a jobb az ellensége.

Tényleg a legjobb az eddig használatban levő szappan, szóda, por, stb. anyagoknál vászon és pamut ruhaneműek mosására, a Schicht által ujoman feltalált

mosókivonatot,

„Asszonydicséret“

védjeggyel,
a ruha beáztatására.

Előnyök:

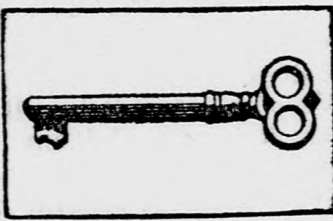
1. Az eddig szükséges volt mosási időt a felére csökkentü.
2. Fáradtságot a negyedére.
3. A szóda használatát teljesen fölöslegessé teszi.
4. Minthogy tisztábbá, tehát fehérebbé is varázsolja a ruhát.
5. Ugy a kezeknek, mint a ruhának teljesen ártalmatlan, amiért az alant jegyzett czég kezességet vállal.
6. Rendkívül kiadósága folytán olcsóbb, minden más mosászernél.

Nélkülözhetetlenné válik minden háziasszony és mosónőnél egy egyszeri kísérlet után.

— Mindenütt kapható. —

Schicht-szappan

„szarvas“ vagy „kulcs“

jeggyel

legjobb, legkiadósabb s ennél fogva legolcsóbb szappan.
Minden káros alkatrésztől mentes.

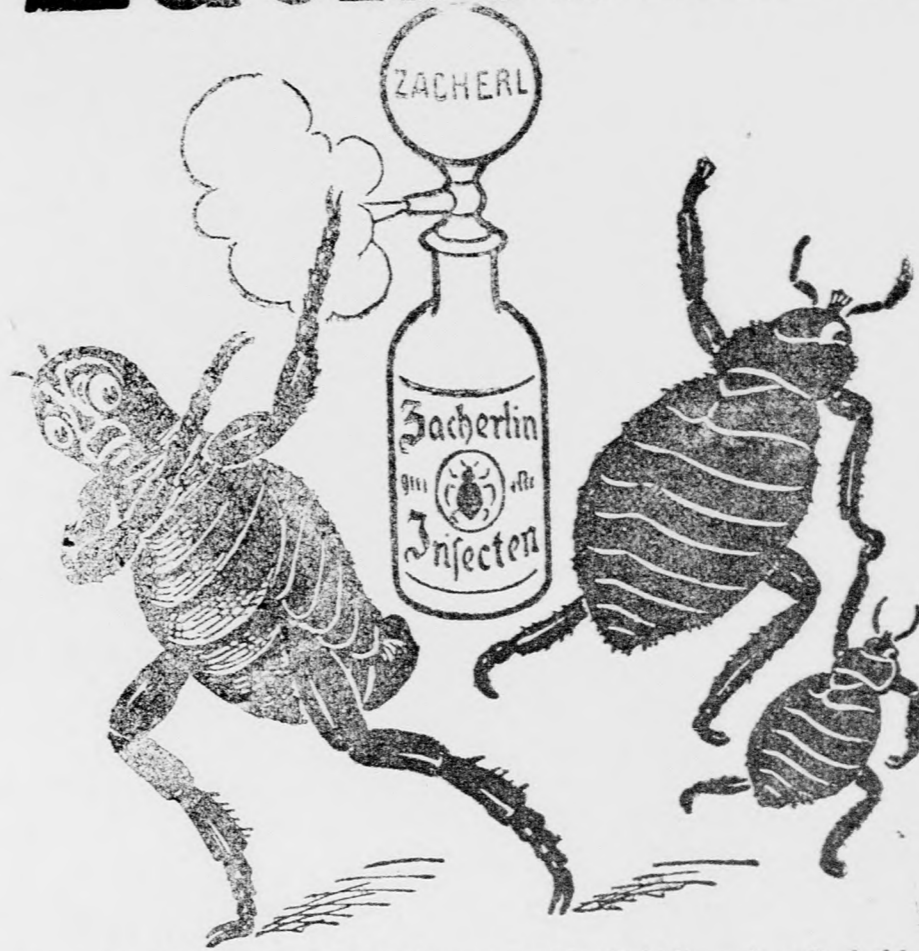
..... Mindenütt kapható!

Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht“ névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva.

Schicht György, Aussig

A legnagyobb gyár a maga nemében, az európai szárazföldön.

Zacherlin

Nagyszerűen hat, mint utólrhetlen rovarölő. Valódi csak palackokban.

Kapható Zalaegerszegen:

Hubinsky Adolfnál,
Kaszter Sándornál,
Gyarmati Vilmosnál,
Ján Ferencnél,
Fangler Mihálynál,
Kosztelitz Miksánál,
Reich Samunál,
Kömlos Miksánál,

Bellatinczon:

Weisz Bélánál.

Jánosházán:

Federer Jenőnél,
Kohn Jakabnál,
Spitzer Sámuel utódánál:
Singer Sándornál.

Lefenyén:

Eppinger Ignácánál,
Weisz Henrichnél.

Pacsán:

Schleffer M.-nél,
Pacsá és Vidéki Fogyasz-
tási és Értékesítő szövetke-
zetnél.

Egy jó házból való fiu tanoncul felvétetik Unger Antal könyvnyomdájába.

Nagy népszerű- ségnek örvend

a SCHÜTZ áruház olcsó osztálya,

ahol visszamaradt áruk
kerülnek mélyen leszállí-
tott áron eladásra.